

Norske trolldomsprosesser

Prosessnummer: 331f

Tiltaltes navn: Laurits på broen

Årstall: 1683-1687

Sted: Sola/Stavanger i Rogaland

Faderen og Dølerne

Tingbok nr. 40

1684.

Tingbok nr. 42.

1686.

Tingbok nr. 43.

1687.

(104)

fortsatte av
egg 102.
og egg 101d

1684-87.

1) Marie Klingskj.

[Storhet av fogden på grunn av hennes befatning med
signen og manen. Han blir dømt til å brennes på bålhus
og hennes brudebåt å vere tilført h. M.]

Samtid; ~~det~~ sak mot Marie Klingskj føres også saken mot

2) Hans Ravnayjors Krage.

[Han er beskyft for troldom, men det kan ikke
bevises. Han dømmes til å lastetiggis på grunn av
mordet på hans mistri.]

noterark 29-1-43]

[Se Mainland: Troldom 3125-137]

Faderen og Dølerne

Tingbok nr. 40
1684.

Udvalg: fældningstiger Stør, hellige med jøge
dans paa Krydset aff Det høje Gaffvanger
2-3 Jan: 1684.

fol. 1^a

Dansk i Retten Saat Marie Klings Heij
Biskindes for Præstens Ob. Paa dagsorden
Hr. Ole Manden Blomme vdt. Hr. Søffens
Søffensfors Godset, Aff. dato Haar Taffel
gaard dater. 2. Maart. 1684.

Endnu Mod Hanyfors frimblagd Hr. Ole
Rønneffers Missive til R: Ma: Saat Højs:
Hr. Søffensfors om Højs frimblagd.

fol. 1^a

Anno 1684 denvd 11 Januarj Retten bekendte
udj Staffvangers Raadstue Effter Bevistet
opførsle til Følg, med ej 12. Meld Som Retten
bekomt haffuer bekendt, Vndtagen Thorebild
Stocke Sonn Web døde & afgangens, Hans
Hed Laurids Sønns, affter Werndis Web Edt
och Højkøbbarre her longmand, Bartholomæus
Haagen.

fol. 1^b

Da fremlystillede Sig udj. Petk. Ho: Ma: byfoget
Maj: Mod Hanyfors Samt bjer Schrifffueren Maj:
Cordt Høyer paa denvd En vdt fanger Haltung
Bafmøjors Krage paa denvd Ander Side.
Dejligste effter forsigelse er och nu F. Retten
fremført Marie Klingskej.

Bem: = Byfoget Mod Hanyfors frimblagde udj:
Retten en begiering til Hans Esell: Des Geheim
Raad och Hafft befatlings Mand Hr. Baron
Hvidning Bofw Grands, Chr. Gesandt for ne Marie
Klingskej at maale faa befaling til Ror
Ma: foget Maj: Peder Søffensfors med Hans

Marie Klingskej.

fol. 2^b Excell: fildinegtes Svar, Hellige med Jøg= den paa hineleje aff Actum Staffuanger d - 3 Jan: 1684.

Avnyt. I Betr. Lagt Marika Klinge Heyjs Behestedje for Prövsten Her Peter Erickson Her Olle Bendts Blomme och Her Soffren Eiffrensen Godew, Aff dato Haar Prester= gaard dena 2 Novemb: 1682.

Endnu Madf Hanyf premblaft Her Olle Benofens Klippive til Ro: Ma: foget Monj: Peter Soffrensen om Hindes forfald, daterit Haalands Prestergaard d: 8 Junij 1682.

Ills Marika Klinge Heyjs nu for Peters friwillig= gen Behestet paa Efferschreffne Her udj: Staffuangers Sonn Hinde Haffr Brøgt. — S. Laurids paa Brøn War hin has och Kündes ikke hilpe hannem.

Jochum Schomager Hölle hin paa Cramb= boen Laur bar och Peter och bringed de ord: Giff til S. Jesu Næffr.

Jochum Lange Hölle hin for Nædfodt i Hrij Gaaf Næffr, Fader, Son och Hellige And, Amen.

Kari Wid Næffr paa ligemaade Malt med samme ord, Son hin med Jochum Lange.

Dend gamle bispesvindende Runa gaff Hin mit gammelt ØC Ind 3 Star q: med Laur Bar udj.

Johanne q: Laurids Snechers dater, Mælk Hin och See paa samme mæde far Næffod Ro: Ma: foget Madf Hanyf bispærde Max

Marike
Klinge
Heyjs

fol. 2^c

fol. 4^a

rik Klings Kj hūad ord. Hūn brüger for
Wred, hūor til Hūn Suarede jaaledes:
Jesus Reijste Nel for lye, ded Reenigle Fodew,
och föllen han, Jesus Seiff aff Steg och
God föllen op Ad Skj i - 3 Gude Naffr, Far
der Læv och Hellig Hand.

fol. 3^a

For hoffait Wirkel: Jomfru Marj Gaar ad
Kircheljs, der möder him Weijignede Sonen
Sin, hui bider du, hui dröder du, och har
bekr hoffait Wirkel och har Brande Wirkel
Set dig Nid, Weijignede Sonen min, Sielf.
Jehab lig Röde dig i - 3 Gude Naffr ord. Amen.

Marike Klings Kj

For Ormb Stenz: Jomfru Marj gaar med
hee och schuttis Ormen binda f 3 Gude
Naffr ord. Amen.

Hatior Kroge

Hūn er Siungk, Rand See Hammens i en
Hüd schorit, och det lige Saameljome
Naken som det Wär dag.

Ellors Marike Klings Kj Tilspurt om hūn
kunde Widne hūor til Suarede Nj.

fol. 3^b

Tangu Hatior Kroge Nu offentlige Be-
schijleb om Rörke Marike Klings Kj for en
Krold Gründel, och at hūn haffde forgiott
Hannem med noget Hoback hūn haffde
Ladgiffet Hannem.

Marike Klings Kj
Haffde forgiott Hannem en
gang aff Hindre dofe Hoback, och drack
Sielf först deraff.

Endra Nadj Hannen Som Seenijte Segos
Wa: for Tilspurke fangu Hatior Kroge
om Nagos haffuer Tilspurket hannem.

Detta är en handskriven text i svenska från 1684. Den beskriver olika religiösa röster och berötter om en konflikt mellan Marike Klings Kj och en krold grändel. Texten är skriven i en gammal stil med flera stavningar och stavelsesätt.

fol. 3^b at giør nægen Bekendelser paa Nogen hør
til hand Suaede Nj.

Eller Madt Hanfør Hammem tilspurkt om
Hand Sine Sigter Widste at Runde knipe
Som fôr och mi er Skeed, hører til Hand Sua-
ede Nj; der til Liges prou vels Widneskjold
at Haffue.

fol. 3^c

fol. 4^a

Entlig Madt Hanfør Indlagts Hans Schrift-
lig formering & Sagen Angaende Haliour
Krogs, at Hand nu Vel inted Haffue med-
hannem at Bestille, efter des Widere be-
meld, Aff dato Idag.

Bantz Cordt Hoyer der Knud protestirat och
formente denu Ko: Ma: byfugtet W- billig
begiering icke at Runde offiskomme, fan-
gen nu at Antage Heldst effordt byfugt-
den træffuer kragit en Rigens Steffning udj
Sagens Hær Wid Hand Saælform Sidens haf-
fuer Giort op Hold & Sagen, och Cordt Høy-
er Menes Hand icke Hand dommis forend
Afting & Wifor til Ordnelighed.

fol. 4^b

Da Saapm Sagen udj Andre maader aff
Ko: Ma: byfugtet Madt Hanfør er Giort
Anhendig, burde Wid Schrifflig Steffning
och Mündlig begiering fanges Haliour Kroge
der affuer er op Holden och endnu ded Bamme
Barjages at Idee Hær affuer Sagen Wid
tundigns Barjages udj bekenching at optha-
ges modtil denu 26 Jan: førfkommenedes,
Hær da Widere Saæs med fangen Som
Ratmøjens Hand Wre. Tnidletsid bræ-

Haliour Kroge.

fol. 4^b

cep billigens Re: Ma: Byfoged Mads Hanfus
fangens Haliur Kroge til dend bid at lade
formue och Widerholde Som hand Belter
vidt alle maader at tilpaae Efter Seinifts
Stückinge formeld.

Marie Klingby

fol. 5^a

Marie Klingby Angaende haffr hand
och Saa til dend bid at lade formue och
opholdens Som bem^{te} Haliur Kroge, Huor
de och med Hindre Wider jehal gaaes som
Re: Es.

(1684)

Dend 26 Januari Efter Seinifts opførelse
Writ Aker forsamlede paa Staffuangers
Raadstue . . . . .

Haliur Kroge

Haliur Kroge

fol. 5^b

Førre Cort Hoyers begirede mi ondligge
domb. vidt Sagen paa om Røke fange Haliur
Kroge for sine begaenge Groffue Gierninges
Hus ike Skev Wile Hand inked Widere
haffue med hanrem at bestille om Sagen
Widere knod hanrem jehal opholdis.
och blifuer Hand om strax domb jehal
hand Widre Sig Widere Webbörlig med
hanrem efters dommens Indhold Sig
at Reke.

fol. 6^a

Re: Ma: byfoged Mads Hanfus refererede
Sig til sin förra protifikationer och hand
inked Widere med hanrem, Hans Ma: til
om Hofnung at Wille haffue at antage,
Hedest efters fangens Sigefle Wiles beniB
ike Hand Skev Som hand Sielfuers haffr
foregiffuet. *Haagfue Raadstue*

fol. 6^a Da Efferpons for - Cordt Høyre Siger och til-
teller Indstefnede fange Halvors Raymøjens
Kroge formiddelst hand Mordiscrips Naken
kil denud 30 October nyt Leden och omgitt
yrscheligen Hans egen Guinde Vaffnlig Rime
Björnsdater, Som War derhos frugtommel-
liges, med en øgze Hind 11 Hug Gaffet
der hins Lea F. Sengen och Saaledes affdag.
Hagit och drelt, Hins affuer om Rørke Cordt
Høyre formener och paa staar hand for Samo-

me Lin begangne Groftæ Gierning paa
Liffuet tilbøligen at lide och Widgilde paa
dens maade, Som dommeren forvarliges Afuer
och hans does Lod, Naar forud er affdragit
Slaprosyfens Brændes om Røfting, och da efter
Ald Lounglige Giedd til hans hejhab at Were
forbrudt, Med Widere etc.

Indstefnede fange Halvors Raymøjens Kroge
foft effter Citationens F. Reke Stillet och Siden
for Linne Giffene Karygers Skyl, affte der effter
F. Reke fremkommen, Som F. Hgten Widere
derom findes Indført, och des offr med dom
udj. Sagen Nödvendigens opførelsen Behøf-
faes til Nemres opføring udj. Huij som
Widere er forfaldet och Som fyfte Gang i alle
maader (djuer:) Saadaune Hans Groftæ
begaaelse Bedkinder och Wedstaar och Bed
Alemyske Gud Wille Were haunem Haadig
och Barnlietig.

fol. 6^b Da Er herom med Were. Her Lougmard
Bartholomæus Haagvicens Raadføring

fol. 6^a och nu udj Hans Nørrevalje, Saaledes Her,
ud indens Kient och dömt som eftre meldis.

1. At Benk^t Halvor Bapmøjor for Saadan-
ne Sine Groffue begangne Mordetiske
Gieringr Smod Sin Egequinde och hindes
fægter. Hün Gick med, Hans Hägre Haand
at affhugges selv dengt Ege Som hand
haffs Giert hende Staden med, at Saais
fægt paa en Stage Staenders hoc heanden.

2. Derneft Hans Hoffnūt at affhugges, och
I ligemaader paa en Stage at fæte och
fægt Nagles.

3. Endiligen hans Legeme at parterif och
leges paa fire Steller, Andre Lige Sindon-
de Mordetiske Manigheter til Schreckelige
Exempel och aff Stige.

4. Eftre ald Langlig Schijld och Gieell er be-
taalt, da hans Boes Lod, Til hans Heythab
Som det Naadigst er forundt, at Wure
forfalden.

Ps. Ma.: byfoworb Mady Harfjor udj Rette
fremblidde Marie Klingski och hindes
Kilspurk om Hün ikke Kunde Widere end
jorn Kilform Bff Hindes er beklaadt, Hvor
til Hün forst Suaride, At Naar nogen.
Wib Wide Kuerledes deres Werner leffur i
fremomide Land, da drug^r him derbil
eftrofægende ord, Som han nu Sielf
piælligen beklaedte: Jesu Side I Huus,
hand Røer i Jordens God, Jesu Thallers
ib hammer, da Gaar frembr I Jesu Naffr

Halvor Kroge

Klingski

Marie Klingski

f. 56 b

fol. F^a och Hrj. Guds Dröglar i Hrj. Guds ord, Amen.
Das effter Kommer hammen frumb til for ne
Mensiche, hufst tilstand ligens at Widet,
Rige Kled Som det gaars i Werden.

Dette Rand Hm gjore dag och Nat Naar
nogen dikt begierer.

fol. F^b Deine Kunst bekiende Hm at Haffre brigt
Hs F bieren it har Sider for full, Naar
hun Gjor det Wndershiden liger hun och
Wndershiden Sider hun.

Da Effter som om Rörke Marie Klingstij foruden
förrige bestiendelje, nu endeell for Retten
Waffraat Som Siunes icke Wel förlige om
Sugnen och Manen Det Rand. forstaais
och des foruden Adtschellige Spargementer
om hinders forhold och begaaleje Störes, Och
pas det jaadant icke med Gliden Wt straffet
jehab Affgaue, Dragkeß billigenß Hm
at Hennetekes udj. God foruaring, Endtil
om hinders forhold Widere Rand Refueris
Külichkeit Wed Romminder Haffr Widere Will
F Agt at Thage, och Naar der paathalles och
brüflighed prem föris foruden hinders Segus
firwillige Bestiendelje, Gaais Widere med,
Hinde effter Segus byckaffendus Som
Retmesigens Rand Dragkeß. —

fol. 56^b Dend 28 Maij Retten behient udj. Staffauers
Raadstue med Effterkreffne Lang Retes Menz
off Coles Schibredes, Nemblyg Auton Slagleboe-

fol. 56^a

Had, Jacob ibm., Siffuers Sör Colnius, lens ibm.
son Afbiörnen Nör Colnius, Joen Lauridz Örd
och Rasmus ibm., Laurids Melting, Ellis
ibm., Thorger Haagroch, Rasmus ibm.,
Offuer Wierendis Høj Ade och Welbyrdige Her
kmtmand Daniel Knoff Samt Wedde
och höijgåttare her Langmand Bartholle-
mæus Haagenius.

fol. 57^a

Lo: Ma: fougæt Monfæ Peder Søffrensen haff-
de udj Reke Steffnæt en fange Marite Klings-
hei Som d: 24 Marb 1683 for Signen och Man-
inen effter höjet hemtæ hans Lo: Ma: fougæt
Söning ex fildomst at Romme hans Lo: Ma:
Riger Norge och Danmark, Samt begge för-
fædrommerne Wed en höyre Straff End och Sic-
den effter Haliör Krogs begiering, Som reform
och domst for Sine begangne forseelpes haffr
begiert hin att maaake Indhentes forindien-
hant phal dö, Som och dae Kedz er ochs
Adfæchtligt Beklædt, Som Klingsbagns Widre
Wænper och nu oplyst formentke och paa Stid
haupf Saadane Sine forseelpes at kide och
Wind Gielde, Som Weds bør, Huorome spels
Retmæsig ochs forvarig domst.

Derkoff Lo: Ma: fougæt Peder Søffrensen udj
Reke fumblagh Widrigh Magistraten domst Kæ-
religens F. Kleining dens domstefætning hvids
Marite Klingskis perjors Wedkommens da-
remiberis dens Signing til hinders Wænking
aff Hindes ordinarie Offrigched Lo: Ma: be-
vænde fougæt Monfæ Peder Søffrensen at till-

* Tingsboken for 1683
er ikke i behold.

8.7.

Marite
Klinskj

fol. 57^b

fol. 57^b

Tallis, om Hand til hans Ro: Ma: Erkreffis
Sagning det Anseer vienligt. —

Förpaas aff Härdle och Wils: her Commerci-
Raad och Ambtmand offr Staffuanger
Amt: Daniel Knoff zo reserverit at fæ för
fæ bedre at foretages, effer des Widere bemeld
aff dato 7 May oclv 15 dito 1684.

Widere Ro: Ma: fæget framblagt dind betur-
delse som er gjort for hans Hedrlighed Pro-
prio her Peter Erichjöf Reganger, her Olle
Bendts Blomme och Her Söffren Söffrensen
Goden aff Haliur Kroge och Marie Klings-
hij, aff datum Haar Pretegaard d 2 Novem-
ber 1682.

Fremddellis & Rett Indgiffet her Olle Bendts
Bliffine til benn^z Ro: Ma: fæget Peter Söffren-
sen, Angraaende Marie Klingshij's forhold
aff dato Haalandys Pretegaard d 8 Junij 1682.

Blers er Haliur Kroge och udj Retten frem-
stillet och udj effterføgende maader Sealedis
om Marie Klingshij bekiendt.

Firft at hans fotte quindes War Sing, da begie-
rede Marie Klingshij aff hamnen - 6 Rdv.
for at hælpe hinde Mens hand haffes inted
at giffue hinde, ocl hæn War Sing udj
nogla stors Ridd, och dode aff det samme.

Andens Gang deretter kom hæn til hamnen
Ljew och bæd hamnen Ein dahr til ocl Wils
Giffue hamnen 20 Rdv. Til hæmbgaffue
efftergom hans Konne dode Snart, Hærdie
Gang kom hæn Ljew til Kroge och da War

Marike

Klingshij.

fol. 57^c

hand icke hvemmes och Smørke hans Günds
paa hender och föder med noget ejper.

Dend färde Gang paa Kirche Wijn, Saen.
Wed Reges haus Som Widere udj. Presteris
forsakelje findes Indförd Elvers Sigr. Haliör
nogen Thid der ejper, Lomb. Hvis Tgiers til
Haliör och Sagde at ödegaarden Krogs schüll.
Were ej for Skat, och at dend gammel God
med den Graa haars och Skag schüll. Giore
at Gaaledys, och der paa haffde hin briff.
Widere beklente Haliör Krogs at han nem
var beret aff Svend Reges ejper Gunner
Lies der mye beretning for Svends at Gunner
Lies haffde hafft bid aff Marise Klingskjær
at Komme til han nem ejper. Som hand var.

Sing, Som och Saa Skeede och da lagde hin
Sig död, och Siden der ejper Stod hin op
Tgier och Gieb. Vi Ad dörren och Saak in
Knipp ejper dörren och Lomb. Saa Ind Tgier
med Nagit brændear och Lævbar och geff
han nem Ind. Anden gang ejper bente Svend
Reges beretning aff Gunner Lies drue. Komme
hand til hinde paa Klingskjær och schüll. hen-
bed hinde. Da lagde hin Sig död i Sit Søgt
hij och hinked nogen Regedraabs huad det
var Widere hand icke.

Marise Klingskjær Rypark huad hin Sværde
her til at hin hinde icke Negted det at hin
haffr hulpet folck, Men icke at haffre
Lies död, Elvers foregaff hin at Ragnús
Lies med Rhunde drenge Lomb ejper hinde.

fol. 59^a paa Hundius, at han fruttede hielpe hans
fader Gunders Lyc som War Sjög, Huelchet
och Saa Steede, at Han Hebrede hanum
for bloduerde offr Lenderne och derhal brugkob
Ny Slags Wed och brendeum och hoffuerde
hanum med Ny Slags Wed udj Samone
Wand. Wedens er dije, birch, lind, Sallie,
Wjer, Stafell, Abelthree, Bys, Maffue och Rome
three, Eller eftre fliglig oxamnen Wiede
hun icke Widere Wielrod.

fol. 59^b

Marike

KlingsHeij

Ro: Ma: foegt Peder Soffrensen Sake udj Pet.
och formente at hem^a Marike KlingsHeij
icke Allmifte haffuer forbrukt Sct Liiff former-
delyt hun icke eftre förrige domb d^j 24 Martij
1683 haffuer Rombt bega Kongerigome och
fjordelomnene, Alns lud och for bindes for-
ge fjuuellige bekiendelse Saauelpon mo
at side til baal och brand, Huerom om
Endeligen Eches Retmeßige domb.

Danne Sag apthages udj betenkning Indhüll
d^j 23 Junij foij Kommandis til huilehen
Pet d^j 12 Meld Saauelpon Ro: Ma: foegt
och Marike KlingsHeij haffr at möde, Saar-
ulpon Gunders Lyc hans drung och hans
Son Raimus och Sunnd Rego til jannus
fol 60^a tid at möde, och Saare til huile om
denum er beret Saa Gaaes Widere Wielrode
udj Sagew Sonw Pet och forjuarligt Hand
dragtes.

Dann 23 Junij Peten och betenkst mad
d^j 12 Meld udj Staffangers Raadhus

fol. 60^a Som Peter der Sunifte - 28 Maj War fijfde
Neruerende Wildste och Higt-Raffbare Mand
Hr Raugmand Bartholomæus Haagenpus
ud den døde op Skagene Sag Innellem Hr: Ma: fæ-
get Monsieur Peter Søffrenpus paa Enre och
Marie Klings Hj: paa den Ander Side
Nu Neruerende tilbede.

Hør da ud! Bekk bleff frembytillet om Rør
te Marie Klings Hj: Sauefors Statior Kroge
Som Silfors Sunifte - 28 Maj Adtscheligt
Bockindt Som Gunders Lyc War Wid Kommende

och derfore nu tilholdt och forlagt Gun-
der Lyc, hans drung, Hans Son Raymuis Lyc
och Svend Regge at møde da prefunkrit
ført ud! Beck Elle och Amor Schiørefad
paa Gunders Lycs Weigne och foregiff'r hand
iche for Skaghet at Rand møde, och beklaue-
der paa Hans Weigne Saaledis at Han Wel
War høf Hannem, Effterpon hand haffde
blod Werck och gaff Hannem Nogen Sonering
Mens Hand inted befandt Sig magis Gaaf
deraff, Mens Han inted enben lefte, ellers
brugte Nogen ord derhøf, Som Marie nu
Sædfr' tillykod.

Gunders Lyc drung Son hannem for Wngelhu
paa 9 Bar Siden Khiode och da med en Ande
den drung Johannis Asanpus Son er nu i
hans Ma: Khiere Storked Wid Marie Klings
Hj: Til Gunders Lyc, huad Han Giorde der Wid
hand iche.

Raymuis Lyc möt och Kunde iche fra Gaaf, for

Marike

Klings Hj:

fol. 60^b

Vel at Were med i baadens da Marike
bleff ført Wd til Lye Mens inked om Hindes
Handell at War beijgt langt minder Hindes
udj noget brugt.

Entslugen Sænd Regge onöd och foregiffen
dele for Wingefer N^o Har Siden ^(værdier) Were
Mens Saa aff kannem at Were hørt, och der-
efter aff Haunem Wafært Hand Hand
iche fra Gæe, Mens aff nagle fatigfoleb
Som Gilts omkring at bede Sit brød affhørt.
Elders Hø: Ma: føjet Som før er meldt paa
hans M^o: Weigne Stod efter föreig. Rete
Selvje paa endelige domb.

fol. 61^b

Da Effterom hans Excell: Her Vice Stadt Holders
her fift Høg, Riforme om deune med Wid-
ne aff Rijurde Tagens beschaffenbed Haffar
om Schrieffuet, och Ald des forefaldende efter
befaling Nider Sendt, Hør effter mi Wi-
dere Hans Excell: Güntiges Gode betech-
ning forderligt & formollende for inden
Sænys ob icke forjuarticens domb udj Sa-
gen at Hand fælle, Saa och formidels
Ring Rejew mi & forhaanden til hans Mæ
och Petens befordring, skal betimes, derfor
uden Huende Riges Steffningar for den yd
Wattagit, Som endel udj Wit Lofftighed
& bestaainde, da offr Gaadan, tilfald
med foegdens Peder Soffrenjens Willie paa
Hø: Ma: Weigne, Beror deune Tag Indmø
til d: 23 fulj föjt Kommandis til huilken
tid Parkene och d: 12 Mnd Haffr Sig

fol. 61^b

her paa Raadstuen liget af Indskelle, Sac
Gaaes Widere effter Sagens bechaffenhed Som
Reformzigt Land Werd.

fol. 101^a

Dend 23 Juyl Werit Rte forfamblide udj Staffa
uangers Raadstue Idend optagne Sag med
Marite KlingsHey Som Reben Samme 23 Ju-
ni bekiende nu Samme 12 Mndt Krævende
Hilfede Samt offuer Wierendis Wil Edle och
höjt Aftbare her Rågmund Bartholomæus
Haagensen Saæbel son Ro: Ma: foget
Monfr. Peder Søffrenson.

Bem: Hans Ma: foget, fremlagde hans
Excell: Höjde och Wilbaerne heire hr Vice-
StadtHolder Mr Just Haig Missive til Wæbøe
och Wilb. Her Commercie Raad och Ambts-
mand offuer Staffanger Ambt Daniel
Knoff Ingaend dind med delle procefis be-
chaffenhed, om de for Kroldomb bechylde-
de Personer, der med at fortfaris dag med
Execution at beroe Indtil Hans Ro: Ma:
Peler Winderd; Saadant Wörter Andra-
git, effter des Widere Bemelding Aff datum
Christiania d: 27 Junij 1684.

fol. 101^b

Ellers bem: Ro: Ma: foget Saaledes be-
giret at male Indførts
Hvad Marite KlingsHey bør med Rebe at
lide forhaabes endelig domb paa effter Reuf-
fenv. Som hans Excell: Wores Häig Gensfor-
ge Her Vice Stadtholders bsp Just Dag, F

fol. 102^a

Marite

KlingsHey.

fol. 101^b tide Philippius Kunders, Huldt offrandi Wil-
bm^{re}: Høj Adle gode herres ordre til Welsche
och Wiel: Her CommercieRaad och dets Stedz
Amtmand Daniell Knoff, daterit Christiania
d^r- 27 Junij 1684, Meldende med Executionen
Indeholdes Skulle, til hans Ro: Ma: Alles
Wores Belohnad: Gaffue Longes och Hans
Peler Naadigst Widere Befaling.

fol. 102ª Ellers War Verzende Ben^{re} Maribe Klingeby
och pa mi udj Rest frembyttilde Som flig-
tigt blaff forholdet om hñm Widere Wafte
til begaælfe, da det mi at til Hindes Giffue
forinden dommen Gaar huor til Hin Se-
ride intels Widere at Wide end jom Rieform
aff Hindes er Sted.

Hind Andre fange Haliors Grage ocl. F Retto
mötte, Som inted Widere om Maribe Klinge-
by Haffde at foregiffue end jom för aff
hannen es bestiendt.

Da Effterpon Ro: Ma: foget Peder Søffrenpus
Søger ocl. Tiltaller Indoffnote Maribe
Klingeby ført formidelt Hin icke effter
förlige affuer Hindes offterffnede domb
for Signer och Maanens begaælfe Haffr

Ro: Rørnbt begge Longe Rigerne behr förfallen-
dömmene Wnder høyre Straff effter Samme
dombs Widere bemeld aff dato Haugens
Kingfed d^r: 24 Marz 1683, formeener hin
Sandellis before Hindes Liff at Haffue for-
vridt, End des foruden Hindes Søgudes
for hinis upfrællige bekundelgs pa Gaffuegr

Maribe

Klingsby.

fol. 103^b

fol. 102^b Raadstue d: 11 Januarj och - 26 dito Lunde Weren-
rende har Som udj. Alt her bilform, ligge Som
aff Hende & Be Hende Lindförd, yder mere
Rand formenomnis och Erfarris, fornemblig-
gens der udj. bestaaende Hindes Sænige Re-
Hindelje dende 26 Jan: (at Naar nogen)

fol. 163^a Röter & Jorden Goe, Jesüs shaller til ham-
men, da Gaar fremde & Jesu Naffw, och
hrej Gudz ongle, & Gudz ord, Amen.

Der effter kommer (Hammeren:) frem til
for ~~de~~ Menniske, hvis Tiffand begieres at
Wider, hige Alde som det Gaar f Warden,
det Lande hun gjore dag och Nat, Naar nogen
det begieres.

Dame Lünyt bestiente him at Haffue brugh.
Her Lijen far ist Bar Siden far ful.

Naar tun ^{er} det, Wides Sider lige hins
och Wides Sider hins, Nuorfore aff-
dene Marie Klings Hjæs omomette fruellige
beKinedeje. Rand Ses och Bragkß, Hins
W=feilbarligens, Wed Saadane Kindes forRets-
ninger maa haftue med fanden och hans
Anheng at om Gaafß til Slikt at fildbiurde
offuer Alt da haftuer om Rørke Marie Klings
Hjæ baade for och mi Werit berøgted for det

fol. 103 b Son and er Haerfore bew^{re} Hans Ko: Mars
foget. Sake ydermure tadij Rite, formente,
och paas Stod, at for^m Marie Clinap Kij

fol. 103^b for Saadan Hindes Egen främlige beklendelse
at Sida til Bol och brand, Nurom ejef
Endelig och Retonebig domb.

In d'effnato Marie Klingskj effr bilfingel
Haffde inbod Her Lmod at foregiffne Som
tinde Lmod forige papperde Hindes Befy illus
Aelenifte om bad effr Hindes förfte domb
at maa forplaanes at Römme.

Da effr Sig Sagens bechaffenhet och hindes
Egen frä-Willige beklendelse, Er nu udj
Lauigmanden Bart Holomlaus Haagensens
effres Werebye och med hans Raadföring
Saaledes her udindens for Reben domblt och
aff Sagb at Ben te Marie Klingskj bör
at Straffes med Tordit paa hindes half
och Siden haffuidet Phillige med Kropen
at Laffes paa Bol och Brand och hindes
baebrod effr ald Lauiglig pluyld och Gieb
er betalt til hanc Ro: Ma: at Were farfa-
den. Om ellers Nogit effr hindre fantes
Saionw Gilform for Reben er beklindot, him
krobed er Ejende.

Tingbok. nr. 42
1686 fol. 51^b

Dand - 19 Junij aff Ro: Ma: foygel Monfr: Medt Hauyn
Holmb Holden Sonnenstung aff Effy driffr
Schibruder paa Haugen, Kumbliens: Gooa,
Tolun, Solle, Gaard, Klepp, Hauys, Houglund
och Giebdals . . . . .

fol. 52^b Ro: Ma: Sholder udj Haffuanger Sig: Reben Saff-
renfors Wedt Etzige Ro: Ma: foygel Monfr: Medt

fol. 52^b Hanfor Holmb, Philipwde Nærerende Blomme
Om der fandtes Noget midel efters Maries Klings.
Hij Eftersom hand haffuer gjort Hæmmelige be-
Rofting paas deng process Som hand med
hinde haffuer hafft, Hvor til samme Blomme
aff Sølle schibred Svarede, at der fandtes
Inded efters Hinde, Eftersom him Gick om-
Kring och Kriget Sit Brod, Hvor efters Mad
Hansw paas Holdende Wigne, begjede Klings
Wunde at meddeellis.

Faderen og Dølens
Ringbok nr. 43

1687

fol. 95^b

Ro. Ma: Holder her udj Staffwanger och foriges
fouget aff Faderen och Dølens Sig: Peder Søff-
reners Staffole Web. Forige fouget Monfr:
Mad Hansw Holmb udj Reke Hadet Kalde.
Efterskr: - Men daff Sølle och Jotuns schibredes,

Eftersom Hannev Gjores Hil Mangelli paa en
Høglunde Marie Klings Hvis bette Aning, efters
Specificationens Indhold aff Renke Cammerit
d: 18 fæn 1687.

Da Wandt oels ber Kunde Indnu bente Menz, at
om Rørk Marie Klingskij War en fakig Hunde
och Gids omkring bøgden och bette Sit brod
oels haffde gaudelse Inges midell, Mens Alles-
nike ichum Nogets gammel Wadmely Glider
Kun Gick udj, icks heller Blomme Et Hindes
Wunderholdning, ells be Rosfing Haffr Gjort
Ringkje Etleg, Eftersom Saadan Klriegens
her paas dje Peder haffr Werk Sidwanligts
Noget derhilk T Sea maader at Contribuire

fol. 96^a

Marie
Klings Hvis

1687 fol. 26^a

Efterform de foregiffne denis Wdgifte i Andre
maader er noel Som Saa Stark at; Saa feld
iche noget hos demmen Hand Sogis, Och Saa
ledis I Sandhed at Were Som nu ommelt
er Kvor efter bente foeges begierede paa Hob-
derens Weigne Rlings Winde at med delis. —

Marie
Hlingske.

Helsingør Hvidt Skjold paa den dag
Kongen var klaget af Vind, han opper sig
Drappe paa Holstenske Weigne, begjede klaget
Vinde at omstille.

1687 fol. 26^b
Li Ma: Holder her tilf. Gaffiango och foigey
paiget oppa fedren och Dølens sig. Paa Gaffi-
angens Haffde. Vel foigey foiget Marjo:
sig Drapen. Holst. at. Paa landet hader
klypte. Menl aff Solle vis foigey plukker,

Marie

Klauske

Syfjoen Hanner Giore vel Mangolpaa vis
Rostgård. Marie Klauske Klaget Her en foigey foigey
Gaffiango hældethold opp. Paa h. Cambric
2. 11. farg 1687.

fol. 26^c

In. Skud och beklindes Edne bon's Maud, at
om Paa. Marie Klauske Klaget Her en foigey foigey
vis gud omsting klyptes ved celle Det vist
och klypte godt paa Sigus midde, Knu Knu
nufre idem Sigus gammele Wideroff ble.
Knu klypte at, vde detto Rømme he Hvidte
Windsholdning, at. be Raffing Haffs Giort
Bragt Ely, Effigent Sædene af Helges
he paa sig. Inde klypte Wirk Brumantorp
Klypt dertil I Saa maader at contrabire

Fogedregnskaper

Jæren og Dalene

1685-90. Lit: A:

Dat: { 29 april
15 mai 1684.
11 april.

Werit ijd rede paa
Stafanger raadstue
d. 28 may 1684

Side 1.

1684.

Marete Klingshey

Christian Gram president iidi
Stafanger och joen Theyz borgemeester i 65: giore
vitterligt at anno ch: - 1684 dind 29 april paa
Stafanger raadstue nerverende af laengredd
Thiels Erichsen, Lauridsz Erichsen Jan
Hieronimussen, Abraham Jacobsen, Erich Thorpen,
och Peder Madzen,

For redden præsenterede Kong: may: byfogorjet
her i byen erlig achtbar och welfornehme mand
mons: Mads Hanzen Holm, och fremlagde en
schriftlig rigens stefning af effter følgende
formeld.

Christian dind femble af Guds naade Konge til
Dannmark och Norge, de wenders och goedhers
etc: højest bemelde Hans Kong: may:
geheime raad ssadtholder och generalfeldmars-
chalch ijd Norge ober cammer herre gouverneur
och sliffsamtmænd ofuer Aggerskius slift.

Ulrich Friderich Gildenhuse herre til grefschaderne,
Laurwigen, och Jarelborg riddar. Hilper
dig Marete Klingshey af Soelle schibbred paa
fedderen med Gud for mig andrager Kong: may:
byfogorjet ijd Stafanger Mads Hanzen
Holm, at saa som roclviipe magistraten schal

side 1.

-2-

hafte hen vist dine imod recessen stridende bedrifter til
welkommendis paa døle dog ey næfut hørem, at det aarbage høde schuf
werre aarsøget dig igien for raadstuereden at
indkalde foret Kommandes - 29 april i henbeende
magistraten uden videre vifligheder absolute
dømmer huad di ved det ord wedkommende
meener, hñor fore dig ind højest bemelte Kong:
may: nafn Stefnis, berammende dag at compa-
rene. Under samme høg Kong:*s* titul citeris
Einer Thosdenpens Boene och en pige ibid: næflig
Marethe Lars Schreder och Hans quinde samthindes
søster Marethe, Peder Thollachpen, Oluf Nielbens,
koene Giørne, Giørne Størcherpens Boene, och Hans
Simmenpen, om 3 samblig Rand ved al
benechthe, ey noget af Marethe Klingheys
bedrifter at werre vidende, at siden derom
en forðuarlig dom effter recessen Rand
erlanges, ladendis det ey under loigens faldynæal.
datum Stavanger dend: 11 april = 1684.

(L:S.)

Wdj rigens secret: feldmechtiges
long: frauerelyse befildmechtigt
Hermann Boyer

mopr.

side 2.

Pefallis Claus Lauridzen och Christen Christensen
denne høyanpeelig Rigens slesping for indbemelte
wedkommende longlig at forkynde, och
forkyndelpen her paa legge, Stavanger dend =
11 april = 1684.

Christian Gram Jøn Thyff min
haand.

anno 1684. dend = 12 april er denne Digens stefning
loiglig last och forkyndt for indbemelte rodkommende
huor effter de vidre sig at resle. Staffr: vt supra,
testarer

Chlaus Lauridzen Christen Christensen
egen hand.

Effter stefningens formeld indstillede sig Siner
Thoresdensens soster dater Marthe tillige med
ommele Siners kone som velsbod, at Marthe
Klingshey, som jndtil hinde sig hindis hüns om
afflenen og bleff der til om morgenen, och
til spürde hon ermelde Marthe Klingshey, om hon
iche vidste nogen middel huor ved ermelde hindis
mandy soster datter Maren Røslatter kunde blifte
hülp for hindis knugget, der til Marthe
Klingshey svarede at hon schulle köbe ungefehr,
laurber och pebber som den siuge schulle ind-
gives i øl, det Marthe Klingshey hende indgaf,
som dog icke hialp hinde, berorle Siners kone
bekiendte det hon och ved eed vil bekrefte, at
hon icke hörde at Marthe Klingshey brüge nogen
ord, eller och maalte for Maren Røslatter,
dette er passenid i anno = 1678. ungefehr ved
pinngedaags sider, och som for: middel icke kunde
hialpe ommele Maren Røslatter. Blef hinde raad
at hon schulle selge en hoe som bemelte siuge
piige i arf war til falden huor føre hün
schulle köbe et par wotlius och gifve det til
Røldals Kirche, som och schiede, och da de gaff
samme wotlius af verdj til - 5 ort 8 p som

presten her Jacob Høye blef tilpendt, blef for sinje frisch.

Laurids Pederpen Schreder mötte for retten och sagde alldeles intet om Marthe Klingsheys bedrifter at were vidende huor paa hand sin eed vil aflegge ellers berettet at han salig quindes syster Dantve er paa bøyden och beller, Peder Tholachpen er siug och sengeligende huor for hand iche kunde möde, Olle Nielpens quindes Giønnele Dantvidydotter, mötte for retten och bekiedde at Marthe Klingshey kom gaaende ind tilj Hindis Lüns effter ad hon hafte hafft brud effter Hindis Ros Olle Smid, deng led hon ind kom, spørde hon Marthe Klingshey, om hon iche virde nogen raad for Hindis sinje barn, der til Marthe svarede och soer ved Gud at hon virde der til ingen raad, mens sagde at vor Herre kom smart at hielpe Hindis barn, ellers berelbed, at barnet dode der effter deng femble nat, sagde at hon sendte brud effter Marthe i henseende effter dj hon hafte hört, at Marthe Klingshey kunde hielpe sinje folch, sagde ellers at hon iche rörte, Hindis barn leste ofuer Hindis barn eller indgaf Hindis barn noget huor paa hon sin eed vil aflegge,. Günders Størcherpen bekiedde, at Marthe Klingshey kom gaaende ind til hammen och bar noget kneckdemad med sig da saae hon paa it siugt barn som case i ringen och da spørde Günders Roene Marthe om hon iche virde nogen raad for det siuge

Marthe Klingshey

side 3.

side 3.

barn der til Marthe suarede at hon icke vidste
nogen raað, mens Gud vidste det, Marthe
Klingshey self beklaende at hon gaf Gunder's kone
raad at faae noget fremmed mad eller melch
at indgive barnet, videre ved hand icke huor
paa hand sin eed vil aflagge,

Marthe Klingshey mödte for resten och wedbod
nest for indførte ord. Hans Simmenpen
indskillede sig och beredde aldeles inddet
om Marthe Klingsheys bedrifter at werre
vidende huor paa hand sin eed vil aflagge,

Marthe Klingshey

Eftter det eeden och huis inddelte gotfolck
vindet hafuer for demmefor befjort for indfört
oplaest, aflagde de der paa, med sprachte
fingre deris fulde boger eed eftter kungen,

Der eftter protesterede byfogden, at saa
mange som beklaender at hafue bringt, eller
haft bid eftter Marthe Klingshey bør lide
eftter Kongf: statuter, och ellers huorledis
med hundis personen, her eftter schal forholdis,
derom begierte hand en forsuarlig Biendelpe,

Denne sag opstages til dend = 7 m a: forthom.
mende til samme bid hafuer alle wedkommende
igien for resten at mode och er warke huis
rat er,

Eftter huelchen opstehelse hafuer roj Christian Gram

præsident och joen Preyf borgmester, os igien
dend = May: nerwerende aar paa Stafvanger
raadsstue forføjet resten at betjeme och var
af langretted tilbedde, Thriels Erichsen
Lauritz Erichsen, Peder Madzen, Jan Nieroni-
møpser, Abraham Frachsen, och Erich Thorups,

Mødte mi igien i rette berørte her byfønget,
och begørte en forsuarlig dom effter hans
forige protestation baade vnden hofuidagen
och andvendte bekostning, af de indstefnede
mødte Grindt Størchersen Einer Thostensens
kone Birgette Klings datter och Olle Nielpens
kone Giøette Daniidsdatter, och havde ey noget
videre at foregive end scheed er, hvor paa
de deris ed hafuer aflagt,

Da effter Shildsalle Gienpær och denne sagt
beschaffenhed, befinder ej, at Einer Thostensens
Boene indførte berøchte qüinde Marske
Klingshey, til at indgifie hindis mandz
søsset datter Maren Ørsdatter, ingefehr lauber
och pebler, for hindis smugled at hafue brugt,
hvor ved hon sig for seet hafuer, da bor hon
andre til exempel, til hans Kong: may: at både
füre march self, och indj omkostning til
byfønget Shre riedaler, som hon under nam:
effter loingen inden - 14 dage hafuer at betalte
de øfrige indstefnede, angaaende, saa fornehmis
at de aldeelis inddet i dette fald, hafue brugt,
hvor paa de deris ed hafuer aflagt. fij: hindis

moret Klingshey

side 4.

siden.

March Klingshey

1684.

de for denne tilshale. Biad Marche
Klingsheys person ved Kommer, da remiteris
dens sognings til hundis overneting, af hundis
ordinarie offriged Kong: may: bebroede foiget
mons: Peder Søfrensen at tilltalles, om hand
til hans Kong: may: interessis sogning det anpe
shienlig des til bekreftring vider woris signet.
actum anno Sie et loco ut supra.

March Klingshey

my hand:

Efferdj ko: may: byefoget Mads Hanzen
forregiffler jeho effter denne dombs sluttning
kand befale sig vidre med Marthe Klingshey,
efferdj at magistraten saaledis slutter, at
hendes person ved Kommer, remiteris
denty sognings til hendes overneting, och aff hendes
ordinarie offriged Koibb: ko: may: foget mons
Peder Søfrensen at tilltalles, om hand till hans
Kong may interesses sogning dett achter sienlig,
hvor forre ieg paa ko: mayby min allernaad:
herres och Konges weigne dette och for nöden
er achter, slyt att schee jo før jie bedre, effordj
dett beredes at der schall overre altschelligt siden
hendes seeniale domb til røming aff hender
saavel som endel tillforne beklaadt, som
jeho tillforn schall overre dombt paa, eller och
tild Kommetig schall overre examineret och
forclarrett, hvor ved formeenes hin hendes liff

Borgmästaren
Lars af Witten
1687-97
Stockholm
Märta Knipphoff
1684

schall kunde haftie forbrut, for den att han det
allerde haftie forbrutt, eftersy hūn icke haftie
rämt begge Kong: may: riger och lande, hūr
officer åtschelligt mehre siden schall haftie
officiellt, daglig oben bahres, datum Stavanger
Kongs gaard d: 15 may a: 1684.

Daniel Knoff
mmp

Went idj resa paa Staffangers räntarie
d: 28 may 1684

Cordt Höyer [?]

Land befalle sig under mit Mårte Knipphoff,
eftersy at registrerar sittande ställer, at
hundunda personer var härra, vuniversitatis
doktörer syng till hundratal, och affärer
ordinarie offrigt hördat to my: fört may
Peta Sippulen at tillfallas, om Land till hund
hundratal my: jurecens syning dett schall hända
hur före sy paa d: 28 may, run attmer och
herr och konig: wegne dett vil: för vider
at detta, skift att che: go för jurecens
dett skrifter at det schall vara åtschelligt
tills vidare skrift till hämming affärer
medson endet tillföra behövt, som
det till förm: schall vara dubb: paa, dett vil:
att konung: schall vara examinaret och
förlänet, hvar vil: formens hundratal

Fogedreguleret
Jæderen og Dalene

1685-93. Lit. A: nr. 2.

Tillørende Jæderen oc

Dalenes regt: udgivet

A. 1688.

20 decemb. 1684.

Wor synderlig gunst til form, effter som
ij deng = 1 july sidst forleden, paa din allervn-
derdangelsse gjorde relation allernaad: hafuer
beordret dig at giore deng anordning, at med
executionen ofuer en mand och quinde udj
vort rige Norge, som skal werre fast satte
oc for broldom berykedes, skal indeholdes indtil
sagen for voris ober hofrat nemere war blefuen
examiniert och dom der i gangen, saa son
det skulle vere betenklig dennem for at lade
hen rette; oc voris estats raad os elschelig
Hendrich Müller til Dragsholm, hans fuld-
meklig ofuer noget hans gods i Stafvanger
ambt, som paa for: sin principals veigne
forscht: mands persoen ved naefn Haldvor
Rapsnæpen Kroze, af jostans skibbrede, forme-
delst at hand sin egen husebrue schal Rafue
dret, hafuer ladet paa gribe oc fengse, saa
och dom ofuer til steyle och hul forhuerfuet,
for os alleronderdigt hafuer ladet andrage,
hvorleedes det shall falde hammen v= mineligt
sself af sine egne midler at indstaae dens
bekosning, med samme sags indekspning for
benkt voris oberhofret, samt med for: fange
dig at føre, oc saa lenge at underholde oc
bewahre. Da er voris allernaad: willie

Thil her just Woz.

Marsch Klingebiel

och befalling, at du strax dend anstalt gører
at bemelte fange til voris fionget der paa sledet
til god forvaring blifuer befürrit, som sogen
til oberhofretten hafier at lade indstrefne, oc
der effter execution lade skee. Der med etc.

20 Decemb: 1684

Haffn: d = 20 Decemb:

1684.

Til her fast lig.

Morten Klingberg

Pigdig copie af det som Cordt
vont rige koge, Boyer Byg och raadstue schrifuer
so fa bellen ber fra canceliet er tilsendt.

igen for voris ob høje
examinerit och jævn test: Jørgen Tønnesen
dat skulle vere belæg i
hærelle; og voris ob høje

Hendrik Mühll M: Holm: Eschel Biering
michly ofær moget haft godt i skrifuer
ambt, som paa for sin principale rige
forret munde person ved naaf Neder
Republikken Kroze, af gittere skibbrede, forme
delt at haft sin egen kæbne skal hafie
delt, hafier haft paa grise oc grøde, men
och den ofær til stede oc hæl forhøjet,
for os allerede hafier haft antage,
hærelle det skall fælle hæmmes & mindst
self af din egen mudder at indhæme den
betænding, end samme sage indstefnes
hæt voris skaflofet, omst med for fang
til at fare, oc da tage at vredelde oc
bewære. Da vi voris allerede vilie

Tingsvindne med dom.

und och piden ofer hafva begyn
egning, som sifforne o dant
tyskans forvalta, hafva begyn
at mache intetts formular
schiltz den, som saknas
ta direktlyt belint
varje annan och nu
och en hel förfall

Marske Klingshay.

1 Laurids Meling
Blaas ibm: Torgis Hage
och Rasmus ibm:

Michel Gunderson kong: Ma:
forordnede sorenschriover ofer feden och
Dalerne Anders Moglebüssad, Jacob ibm:
Sifver S: Colnes, Jens ibm: Joen Asbjörnsen
Nore Colnes, Joen Lauridszen, Omund och
Rasmus ibm: ofvervarerendis weladde och
welbyrdige her commerce raad och
ampemand ofer Stavanger ampt,
Daniel Knof, samps edle och welirpe
her laungmand Bartholomæus Haagensen,
Gjor vitterigt at anno = 1684 d: 28
may ressen af os indj Stavangers raadstue
bebient. Hvor da for ressen
fremkom Ko: Ma: foget ofer feden och
dalerne mons: Peder Sørensen, som hafde
indj resse stegnt en fange naflig Marske
Klingshey, som d: 24 marty = 1683 for
signen och manen efter hoyest bemelle
hans Ko: ma: foget saging er
bildombt at romme hans Ko: Ma:
riger Norge och Danmark, sampt
begge forsendommer, under hoyere pstraf.

pagt.
End och siden efter Halfoor Kraagis
begiering, som liforne er dombe for sine
begangne forseelser, hafer begieret, hün
at maable indhensis forinden hand
schulle dö, som ochpsaa scheed er, och
da adschilligt bekient, som singbogen
videre idviser och nu opbst, formense
och paasod hün for saadane pine
forseelser, at lide och undgiede som
vedbor, hvor om eschis rebumsige och
forpvarlige domb, och melder det tid
efter anden, som nu eftermeldis.

Anno 1684 d^y = 11 janvary redlen bebhient
indj Haafvangers raadstue.

Da fremstillede sig indj redle ko: ma:
byfoged mons: Mads Hansen, samt
byschrifveren mons: Cordt Höyer paa den
eene och fangen Halfoor Dasmien
Kraage paa den anden side, disligesle
efter foreleggelse er och nu i redlen fremfört
Mareke Klingshey.

Bemelke ko: ms: Byfoged Mads Hansen,
fremlagde indj redle en begiering til hans
excell: her geheimbraad och stigt befal:
ningsmand her baron Ludvig Rosencrands,
angaaende forn^k: Mareke Klingshey at
maable faa befalning til ko: ms: foged
Peder Sørensen, med hans excell: fuldmach:

p. 2

ligis svar, billige med foegdens paadeignelse,
och vidj all af denne jndhold.

Boyvelbaerne her geheimb raad och
sigabefalningsmand, her baron Ludvig
Rosencrantsz
höygünslige lensherre!

Marek Klingshey

Saason, vidj her laigmand ss: Bartho-
lomæi Haagensens nroarelse. af soren-
schrifveren Michel Gundersen och laigrelbet,
efter fangen Halfoor Kraagis begiering, er
stilles, Marek Klingshey at Sonne til
ords med hammen företommende = 10
january. Alt saa ydmyggeligt begieris.
Eders excell: ville befale ko: ma: foget
ws: Peder Sørensen ved bonde lensmend
och alminiens hulp forn: grunde strax
hid til byen at forschafe, wil hermed
til ko: interessis befordring erwagle
kraftig assistenz.

Eders excell:

allerydmyggelste shiner
Mads Hansen
Holm.

Stavanger = 3 jan:
= 1684.

Saason ko: ma: bryfoget mons: Mads
Hansen Holm andrager at en fange ved

pag. 3

nafn Halfvor Kraage, har begieret at komme
til ords med en gvidis person ved nafn
Marek Klingshey, hvor om sorenshifferen
Michel Giundersen med laugrettel, idj her
laugmand δ^{m} : Bartholomæi Haagensens
mervoerlæse, efter forebringende, endel hafver
slibbel, da idj heupende hans ko: ma:
interesse at soze, hvor til assistance
begieris: befales her med ko: ma: foget
hr: Peder Søfrensen, at hand ved lens-
mannen och mned, samme gvidis
person strax tilbænde forshafer, paa det
ey schal klegis at noget forettes, som
hoy: ko: interesse, schal vere til hinder,
och paa det ald ubillig undsbyldning
kand forekommis, hafver ko: ma: byfoegd
her af en richtig copie under pin
haand paa Kongsgaarden at indlevere.
Sæcum Hafvanger Kongsgaard den 3 jan:
1684.

Wdj hans excell: hoy selbaerne
her stigtbefalingsmand her
baron Ludvig Rosenkrantz
fravælelse, fildmechbig
Christian Gram.

Forscrefne hans excell: fildmechbigis
befaling, skal Torres Grandnes lensmand
med Kochbig mandschab, samt andre
forekommende bunde lensmænd och ab-
mæ i det mig allernaadigste bedroede

pag.3.

Jederens och Dalernis fougderie, straxens
och u-forsøfvet efterkomme, och fornephube
Marethe Klingshey uden ald fare vending
opsgøe, och hende uforbifvet uden forfolgete
i alle maader her ind til byen forskræfe,
Sagendis derfor aldelis ingen forsømelse
under straf som vedbør. ^{Dat v m}
Sæfvaenger = 4 january samme aften denne
ordre mig anrist blev, anno 1684.

Marethe Klingshey

pag.4.

Bernes i rede lagt Marethe Klingheys
beklindelpe for præsten her Peder Brichsen,
her Olle Bendtzen och her Søfren Sofrensen,
paa meldende.

Deo et magistratu*v* ecclesiastico
et politico.

Saason Halfvor Kraage en mand af
Haalands præssegield sidj Jederens præsti,
hafver beklaget sig for sin sogneprest
hæderlig och wærdige mand her Olle
Blomme, hvorledis hand er ilde forført
af saligheds veg paa vrang weye;
da hafver det behaget worn wælde och
hoyarværdige her bisco*p* Doctor Jacob
Jensen Jersin, efter sogne præstens
her Olle Blommis raadføring med
hammen, at jeg ratione officii, ville

pag. 4.

miq, den sag, idj ^{herrity} prästers nervarelse
forfage, at forfare grundelig, och examine
ere, hvoredis det hafver sig hermed, och efter
examen gifve det schriftlig fra mig, under
min och de svende hederlige mends-
herrity prästernis händer; paa det at
noar sagen er illustrerit och egendig
forfaren, kand insinueris, efter vor plcht,
voris wel edle her biscoop och gimsige ofriged,
paa det hand med magistratu politico,
siden kand slitte och ramme, det som
kand komme guds til ahre, den
bedrifvede samvistighed til hilp, fröst och
befindelse fra Sstans snarer, och de schyldige,
personer, forförende menischer, til tillbörlig
timelig straf, efter Guds och vor naadisste
afveckoris christelige lover, recess och
forordningar, paa det sielene kand blive
frelese.

Marete Klingshey

pag. 5.

Da hafver jeg idj skyldighed ladet til
mig kalde hederlige och vellande mend.
her Olle Blomme sogne præst til Haalands
kald, och her Søren Godbyen sogne præst
til Kleps kald d= 2 novembriss= 1682
och idj deris nervarelse examinerit
Halfvor Kraage och Marebbe Klingshey,
som allene præsenterede, da Rasmus
Stangeland, som Halfvor Kraage hafver
anklaget for en af sine forförene, icke
mödle, endog hand vaar kaledt der til.

mag. 5.

och waer da Halfvor Kraagis och Mareshe
Klingsheys bekendelse som folger.

T.

Halfvor Kraage bekender, at det første hand
kom paa orange vege, det giorde hans fader
broder Peder Skadberg, som gaf ham først
en drich ind, hvor efter hand blef ör
1:3: fantaserede i en sid lang.

Marete Klingshey

Mogenhund der efter, da Halfvor waer
paa hafvet at fische paa en baad med
sin fader broder, da gaf hans faderbroder
hammen $\frac{1}{2}$ skilling brod; hvilket der
Halfvor hafde ædet blef hans lif bruden
1:3: hofor i en heel sommer der efter, och
hellers befant sig svag i det gandske
legome den hele sommer. Høsten
der efter, der rochket gieb i boygden, at
Halfvor hafde ont, och at Peder Skadberg
schulle hafve ladet giort ham det paa,
da sende Peder Skadberg bid efter hammen,
och der hand kom, da gaf Peder ham
en drich, som Peder sajde, at hafve
kostet - vort, och der efter fik hand
got igjen.

Mogenhund der efter, kom hans fader
broder Peder Skadberg, tillige med Rasmus
Bangeland til hammen och ligesom ville
tillege ham knivveri for noget korn, som
schulle vere staadt iij Bangelands lade,
hvilket Halfvor nechbede, och bandede

pag. 5.

dennem der hos, fordi de saadant hannem
ville tillegge; sagde der hos, at hand strok
alle hente - 2 mned at lade sit huus bese,
om der fantis det staalne korn, da
svarede Rasmus Stangeland nej, det
giordis icke behof, thi hand ville gaa
til en vis grinde, som schilde sige
ham det; dette vaar en fredag:
Samme fredag drog Rasmus Stangeland
til byen, och kom hiern igien om natten.
Samme fredag imod aften kom Peder
Skadberg til Halfvor och begirede at
hand ville roe til soes med hannem
och Rasmus Stangeland, om lofverdagen
der efter, hvilket ochsaa scheede.

pag. 6.

Der de mi samptigen komme ud paa
hafvet alle 3 ud i en baad, dag gaf
Rasmus Stangeland Halfvor en bugge
lobach, som hand sagde, da hand
hafde bygget den, at den hafde kostet
- 1 rixdlr. Søndagen der efter, der
Halfvor befant sig at være heel underlig
efter den lobach bugge, och gick derfor
til sin sognepræst at ville klage sig,
men der hand kom til sin sognepræst
kunde hand icke komme op med sit
klagemaal, derfor gick hand onsdagen
der efter paa ny til sin sognepræst,
och som hand kom paa vejen, da
kom Maresche Klingshey til hannem,
och endog Halfvor hafde icke sagt hende

Maresche Klingshey

pag. 6.

Marete Klingebus

hvor hand wilde hen, ey heller hvad hans
forredning waar, sagde hun til hannem
med raadbring, at hand schilde icke gaa
til prassen at klage sig, thi hand hafde
ingen prov och vidne at bewiße sit
klagemaal med, men dersom hand
klagede, da kom der so mend och en
grinde til hannem, naer hand gick
hem igien, och slog hvort ben i stöcher
tidj hannem, paa de schüle icke blifve
saa saa store som en knappemaal;
dog sagde hun der hos, at dersom Halfvor
ville giive hende noget, da ville hun
bede vor Herris engel gaa med ham,
at forhindre ham hans klagemaal;
da lofvede Halfvor hende en gote derfor;
der denne accord waar gjort gjennem
ham och Marethe, da gick Halfvor til
søgne prassen, och som hand pit klag-
maal wilde fremföre, da kom der et
och tog for halsen paa ham, saa
hand kunde icke faa sine ord fremfönde.

Hosben der efter kom Halfvor tidj en
begravfelpse paa Slangeland, der kom
hand til bordet at sidde med Rasmus
Slangeland, der maden waar borssagen,
och Rasmus gick en och anden gang
for dörren, kom hand engang igien, och
kaskede noget under födderne paa
Halfvor, som den tid sad vid bordet,
och sagde, at hand paa et blanch

legn udj vesten, der nu alle de som saade
ved bordet, ginge ud at see dette, blev
Halfvor och Rasmus allene siddende ved
bordet tilbage. Da drach Rasmus Halfvor
bil, och der Rasmus hafde druehet af
stobet, lod hand - 3 oblatser i stobet, som
hand sog af sin komme, och hafde dem
lidet i munnen, och lod dem paa i snoe-
bet, och bad Halfvor driche, och sagde, det
schille shiene bil hans salighed, sagde och
der hos, at den drich hafde kostet - 2 riebn:
Och som de i det samme sadde saa,
och talade med hin anden, da sagde
Rasmus Stangeland bil ham, at Marek
Klingshey waer en broldgrinde, och Erich
Piber i byen waer den aldeste broldmand,
och bad at Halfvor ville och lade sig here,
hand sagde: Hand wilde lare ham
at binde fuglen j luften, och hvad hand
bad om, schille hand faa i den sam-
me lime; bad ham der paa gifve sig
fanden i vold med lif och sial och
forsvage pin daab och chrißendomb;
hvilchet Halfvor samme lime efter kom.

Men dette er at merche, at forend
Halfvor forsoer sin saligheds Gud,
da sagde Rasmus Stangeland bil hammen,
som de paaede i samtale ved bordet,
at hand saae et lyde udj hans ansicht,
som med siden ville blive bil et øel,
da bil at forhindre dette øel, sag Rasmus

pag. 1.

en naal och grof der med idj hans ansicht,
saa blodet gich id, och der blodet saa
üdflöd, spürde Rasmus Halvor, om hand
hafde indet sörreklade hos sig, da sagde
Halvor ney: Da sagde Rasmus, at
hand hafde 2 sörreklader hos sig, det ene
silhörd den kone hand slucher pin löss
med, det andet til den grinde hand slucher
pin harm med, saa opdag Rasmus et
sörreklade, och dermed afsörrede blodet
af Halvoers ansicht och sagde: Nu ville
hand icke misse det sörreklade for - 1 dr.
Der paa blef Halvor saa salende, at det
woar mere end gement, dog icke alt gos,
och blef der hos paa banchen saa fast
siddende at hand icke kunde komme
af staden, forend 2 ferdige mened maabte
saas gos som med ald deris macht
rifve ham fra sædet.

pag. 2.

Halvor forbyrder hierbelig sin daarlighed,
och søger om redning til sin salighed.

T. 2.

Mareshe Klingshey comparerede, him
hørde paa Halvoers blagemaal ofver
hende, men him næckede albsammen.
Men at him hafver ongaat med signen
och manen, næckter him icke, thi sagde
him, at him hold det icke for synd,
efterdij det er et gement overch och almin-
deligt brug i Bircherimb sogn, hvor him
er fød och baaren.

Pag.

A:

Personerne som hende blifver ladet bringe,
ved hun for den overlige ret, naar hun
sharpare blifver examinerit, al denomine-
re.

Marethe Klingshey

Delle er Halfvor Kraagis och Marethe
Klingsheys bekendelse, men delle gifvis
magistratui politico tilkiende, at derson
denne handel midkierlig, efter deris embeds
plicht, blifver forfult, da sige wi absolute
at her skal befindis en ret broldomb under
at hvile. Documents och wiðnisbyrd her om
Marethe Klingshey angaaende, ved her Olle
Blommes vel at producere och spregne.

Pag. 2.

Och saeson megen synd gaar i svang
ved signen och manen och maalen
paas disse soader, och Guds hellige
nafus misbrug achtis icke for synd,
som Marethe Klingshey her bekender.
Da recommendere vi delle disydermere
voris velade hoyerwerdige her biscoop
och werdige fader Doctor Jacob Jensen
Jersin, at hans veladelhed ville for
guds schyld mage det saa, at denne
bag icke moabbe nedleggis heller indoe,
men drifvis saa Guds are kunde forfrem-
mis, de schyldige strafis, mange vildfarende
kunde omvendis, och det kand sees at wi
boer under en christen oprighed, item
at det kand kiendis at loo och ret icke

pag. 9.

er slet bortdød.

DATUM Haar præsegråd:

d^y = 2 NOVEMBER: 1682.

Under voris hænder.

Peder Brichsen Leganger. Ole Bendzgen. Severin Severinsen
m. m. Blomme. Godzgen.

PR: J. EX P. B.

Weret i reske paa Høngens bil værdinget
af Soele och fôssans schibredes d^y = 24 MARTY

ANNO 1683

J: Michel Gündersen
Aalborg.Higermaader weret i reske paa Østerbore
bil sommerdinget af gœ, fôldan, Soele,
Gand och Kleps schibredes den = 13 Juny
1683.J: Michel Gündersen
Aalborg.Weret i reske j Slafoanger raadssine d^y = 11
JANUARY 1684J: Michel Gündersen
Aalborg.Endnu Mads Hansen fremlagde her Ole
Bendzgens MISSIVE til Ko: MA: føjet Peder
Sørensen om Mørke Kingsheys forhold,
som efterfølger.Hans velachbarbed sⁿ Peder

pag. 9.

Söprensen Ko: Ma: foeget ofver
federen och Dalerne!

Mariæ Kingsbey

pag. 10.

Gifvis tilkiende, hvorledis en gwindis person
nafnlig Marelle Brichsdabber, nu boende paa
Klingsheyen udj Haalands præstegield, er
af adskillig god folck angiven for mig,
at hun schal være den, der onløber med
signeri, maneri och andre adskillige
kogler, hvilket strider imod guds bud,
och hans Kongly: Ma: RECESS och andre for-
ordninger, da hafver jeg der efter ladet
til mig kaldt bente: grinde, och udj
mens nerværse och paahør, hende om
præstant ofverhört, til den ende, at ieg
kunde faae avide, om hun vaar Schyldig
i sagen heller icke; mens efter som him i
alle angivelser første gang, ville holde
sig u=schyldig, och icke den bare san-
hed bekiende, hafver jeg hende videre,
anden gang, til sagens oplyftning ofver-
hört och tilspirt, om him kunde noget
med saadan koglen? Da endog him
det tilform j god folchis paahør, med
største ad hafde nechtet, gaar him nu
påiden til bekiedelse och aabenbare:
At him kand læse for efterschjønne tilfald,
och lage adskillige tingdomme paa eft-
følgende maade, saaledis.

For vred.

For hofvetwerch.

pag. 10.

For ormosing.
Him er och siunsch.
Him laser for kreft,
och andre adschillige
silfede och siugdomme.

Fornemmelig er debbe at achte, naar him
lager siuge mennischer, bringe him der bil
fersch melch, hvilchen him nedslager paa
den sted, de hafver bekommert deris soag-
hed och bringer der hos diffe ord: Gif
bil, gif bil i Jesu nafn. Saadan er
anviiss och andgivet d^y = 26 May for hans
excell: her baron Ludvig Rosencrantz, och
for hans welerverdigheid biseop mag: Jacob
Jersin, och for Eder pelf, och eftersom I
begierede den bid, at jeg ville gifve Eder
det schriftlig, forend I sagen med ofvenbet-
gvinde willle procedere och ansage, saa
schicher ieg Eder dette under min egen
haand, och lader Eder her bil venligst vide,
at hans hæderlighed her Hans Jensen sogneprest
bil Hoylands gield, formelder i sin schriftpelse
bil mig, at hand hafver hørt, at ofvenbet-
gvinde sidj hans præssegild ofte er henket
af en och anden bil saadan cur, icke
uden stor forargelse. hvilchet hand med
mere, naar sagen procederis vil give
slikende. Dette begieris shienslig, at
hans Ko: Ma: foeget ville lage i acht, och
for Guds nafns aris schyld, personen,
som schyldig kand findis, lade strafe.

Marie Kingsley

pag. 11.

Pag. 11.

Hvor til jeg ønsker Guds bisstand, och
nest venligst salutation forblifver hans

Shinesswilligste.

Ole Bendzzen

Blomme.

Haalands præstegrd:

af 8 juny anno 1682

Marethe Klingshey

Weret udj rebbe paa Hoijen til waarbinget
af Søde och fotsans schibreden af 24 Martij
anno 1683.

T: Michel Giendersen
Aalborg

Weret udj rebbe j Slafvangers raadstue
af 11 january = 1684.

T: Michel Giendersen
Aalborg.

Ellers Marethe Klingshey mi for rebben fri-
willigen bekient paa eftersch^{ne}: her udj
Slafvanger som hende hafver brigt.

Balig Lauridsy paa Broen, vaar him hos,
och kunde icke hielpe hammen.

Jochum Skomager bioble him paa cram-
boen Laurbar och peber och bringte de ord
gif til i Jesu nafn.

Jochum Lange maalde him for moesseds
i Tre guds nafn Fader Son och Hellig

pag. 11.

Aand.

Kari ved Nøkkes paa lige maade maale
med samme ord som hun oned jochum
Lange.

pag. 12.

Den g: bispegrinde Anne gaf hun noget
gammel ol ind - 3 aar gammel med
laurbær ijd.

Mareke Klingshey

Johanne g: Lauridsy Snedichers datter, maale
hin ochsaa paa samme maade for moesodt

Ko: Ma: byfoged Mads Hansen tilspurde
Mareke Klingshey hvad ord hun bringer for
vred: hvor til hin swarde saaledis:

Jesus reyske ned for leye, det reeniste i
foden, och foelen hans Jesus self afsteg,
och gode foelen op ad steg i 3 güds nafn
Fader Son och Hellig Aand.

For hofvetverch. Jomfru Mari gaar ad
kiercheleye, der møder hin velsignede sonnen
sin, hvi lader du, hvi dræder du, och har
bebre hofvetverch, och har Landewerch, set dig
med welsignede sonnen min, self schal ieg
bøde dig j- 3 güds nafn ord amen.

For ormværing. Jomfru Mari gaar med lee,
och schille ormen binde, i 3 güds nafn
ord amen.

Hun er siunsch, band see hammer i en
hvid schiorke, och det ligepaa vel om madden
som det waar dag.

Ellers Marekhe Klingshey tilspurt, om han kunde videre, hvor til han svarede: Nej.

Marekhe Klingshey

Fangen Halfvor Kraage nu ofenslige beschylde omrørke Marekhe Klingshey for en broldgrinde, och at han hafde forgint hammen med noget lobach, han hafde indgivet hammen: Marekhe tilspaa at han gaf hammen engang, af hendis dopse, lobach, och drack self først der af.

Endnu Mads Hansen, som seeniste sagen varar for, tilspurt fangen Halfvor Kraage, om nogen hafver tilskyndet hammen at at giore nogen bekiedel-[s] paa nogen, hvor til han svarede: Nej.

Ellers Mads Hansen hammen tilspurt, om han sine sikkelske vidste at kunde bewise, som for och nu er scheed, hvor til han svarede: Nej, der til ingen prov och avdrisbyrd at hafve.

Endeligen Mads Hansen indlagt hans schrifflige formening i sagen angaaende Halfvor Kraage, at han nu vil indset hafve med hammen at bessille, efter des vidste bemeld af dato jdag.

Bemelle Cords Hoyer der jnud protesterit och formense, denne ko:ma: byfoeges u=billig begiering icke at kunde efterkomme, fangen nu at antage, heldet ejderij byfoegden hafver saget en rigens skeping

pag. 13

vid segen, hvor ved hand saavel som siden
haefver giort ophold i sagen, och Cordt Hoyer
menet hand icke hand dommis foernd alding
er udført til endelighed.

Marethe Klingshey

Da saason sagen vidj andre maader af ko:
n° 2: byfoeget Mads Hansen er giort anhengig,
baade ved skrifflig stefning, och mindstlig
begiering, fangen Halfvor Kraage der ofver er
opholder, och endnu det samme aarsagisat
schee. Hvorfore sagen nødvendingens
aarsagis vidj bedenckning at optagis jndtil
d^y = 26 january forstkommandis, hvor da
widere gaaes med fangen som redmæffigens
hand ware, jndtil bid erachtis billigens
ko: Ma: byfoeget Mads Hansen fangen
Halfvor Kraage til den lid at lade forware
och underholde, som hand achter vidj alle
maader at tilsvare, efter seeniske tilbundis
formeld. Marethe Klingshey angaaende,
haefver hand ochsaas til den lid at lade
forware och opholde, som bemelte Halfvor
Kraage, hvor da och med hende videre
schal gaaes pson ret er.

pag. 14

Den = 26 january vidj Sæfvangers Raadstue
efter seeniske opsetkelse.

Ko: Ma: byfoeget Mads Hansen vidj resse frem
stillede Marethe Klingshey, och hende tilspurte,
om hun icke kunde videre, end pson

pag. 14.

biforme af hende er bekendt, hvor til hun
først svarede: At naar nogen vil vorde hvor
dens venner lever i fremmede lande, da bringer
hun der til efterfølgende ord, som hun nu
pelf frivilligen bekendte.

Marethe Klingshey.
Marie Klingshey
Jesus ridder i sue, hand rører i jorden god,
Jesus saler til hammen, din gaar frem i
jesu namn och tre Guds engle i tre Guds
ord. Amen.

Der efter kommer hammen frem til ~~forte~~:
mennische, hvis tilstand begieris at voldis
lige blad som det jaar i verden, dette
kand him giøre dag och nat naar nogen det
begierer, denne Kunst bekende him at
hafpe bringt her i byen for etaar siden for
juel. Naar him giør det, underbiden ligge
him, och underbiden sidder him.

Da efter som Marethe Klingshey forinden forige
bekendelse om endel for reblen vedblæst,
som riinis icke ved forrige om signen
och manen at kand forstaas, och derfor
den adskillige spørgsmænter, om hendis for-
hold och begaelse høris, och paa det
saadant icke med siden uebralet schal
afgaae, erachtis billigen hun at hensetlis
udj god forvaring jndtil om hendis forhold
widere kand erfariis - hvilket vedblommen
de hafver videre vel i acht at sage, och
naar der paa salis och bevislighed frem-
føris, forinden hendis egen frivillige bekendelser,

pag. 14

gaa's videre med hende efter sagens beschaffen-
hed, som redmæssigens hand erachtis.

pag. 15

Der hos Ko:ma: føjet Peder Søfrensen indj-
relle fremlagde velvære magistratens domb
af dato Skafvangers Raadstue d:z = 7 mai = 1684;
hvris skifning med paafølge resolutio[n],
efter hvor Andre er saaledes bændende.

Mørke Klingshey

Da efter tildale, gjensvar och denne says
beschaffenhed, befinde noi at Ciner Tostensens
kone indførte beröchted grinde Mørke
Klingshey, til at indgive hendis mande søster
datter Maren Oldabber jngelehr, laurbær och
pepper, for hendis svaghed at hafve brugt, hvor-
med him sig forseet hafver, da bør him
andre til exempel, til hans Ko:Ma: at
boede fire march solf, och indj omkostning
til byfogden tre riedaler, som him under
namb efter loven inden = 14 dage hafver at
besale. De øfrige indestefnte angaaende,
paa fornemmis at de aldelis inddel i dette
fald hafver brugt, hvorpaan de deris eed
hafver afslagt, frikiendis de ofr denne tildale.

Und Mørke Klingsheys person vedkommer,
da remitteris dens sognings til hendis verne.
Ring af hendis ordinarie øfrighed Ko:Ma:
betraede føjet Mons: Peder Søfrensen at tildale,
om hand til hans Ko:Ma: interessis sogning
det anser shienlig. Des til bekräftning
under voris gigneser. Actum Anno Die et
Loco ut supra.

(L.S.)

(L.S.).

pag. 15.

Marethe Klingshey

Efterdij ko: Ma: byfoeged Mads Hansen forregifver
iche foer denne doms sluitning kand befalle sig
vidre med Marethe Klingshey, efterdij at
registraten saaledis slukkes. At hvad hendis
person vedkommer, remitteris dens sogning
til hendis verneking, och aff hendis ordinarie
ofrighed høyerbente: Ko: Ma: foeget Mons: Peder
Sørensen at Hildalis, om hand til Hans ko: Ma:
interesses ^{sogning} det achter shienlig. Hvorfor ige paa
Ko: Ma: min aller maadz: herris och konigs vegne
debte och forniden erachter, sligt at schee is
for is bedre, efterdij det beredis, at der schal
were abschillig, siden hendis seeniste doms
til rønning af hende, saavel som endel
tilform beklaende, som iche tilform schal
were dømt paa, heller och guldcommelig
schal were examinerit och forklaret, hvor
med formen is him hendis lif ^{mal} hunde hafve
forbrukt, foruden at him det allerede hafver
forbrudt, efterdij him iche hafver rønbt begge
Ko: Ma: riger och lande, hvor ofver adschilligt
mere siden schal hafve opret, daglig aabenbaris.
Datum Stavanger Kongsgaard d^y=15 may 22: 1684.

Daniel Knop.

Widere Ko: Ma: foeget fremlagde den bekendelſce
som er giort for provsten her Peder Brichsen
her Olle Søndsen och her Søren Søfrensen af
Halvor Kraage och Marethe Klingshey af dato
Haa præstegård d^y 2 novembr: 1682.

pag. 16

Fremdeles jætte indgivet her Ole Bendsens
missive til bente: Ko: Ma: frøget Mons: Peter Sofrensen,
angaaende Mareske Klingheys forhold af dato
Haalands præstegaard d^y = 8 junij 1682, hvilke
begge blev nu efter igien for resten opleet, och
her tilforne ord fra ord indført.

Ellers er Halfvor Kraage och idj resten fremstillet,
och idj efterfølgende maader saaledis om
Mareske Klinghey bekendt.

Marete Klinghey

pag. 17

Først at hans første grinde var siug, da
begierede Mareske Klinghey af hammem = 6 riedr.
for at hulpe hende, mens hand hafde indbet
at gifve hende, och hun var siug idj nogle
aars tid, och dode af det samme. Ander
gang der efter, som hun bil hammem igien,
och bød hammem fin dabber bil, och ville
gifve hammem = 20 riedr: til hengafve,
efter som hans kone dode snart. Tredie
gang som hun igien bil Kraage, och da
var hand icke hiumme, och poniurde hans
grinde paa hender och fodder med nogen
jester. Dend fjerde gang paa Kiercheyen
ved Reges aar, som visere idj præstermis
forfættelße findis indført. Ellers siger
Halfvor, nogen lid der efter, som hun igien
bil Halfvor, och sagde, at oedgaarden Kraage
schulle vere fri for skat, och at den gammel
gud med det graa haer och skeg schulle
giøre det saaledis, och der paa hafde hun
bref.

pag. 17.

Widere bekendte Halfoor Kraage, at hannem var beret af Svend Pege, efter Gündel Lies drengs beretning for Svend, at Gündel Lie hafde haft bid efter Marethe Klingshey at komme til hannem eftersom hand waer svag, som ochsaan skeede, och da lagde han sig død, och siden der efter stod han op igien, och gick ud af døren, och satte en knif ofver døren, och kom saa ind igien med noget brændeoin och laurbær och gaff hannem ind. Ander gang efter bet. Svend Pege's berechning af Gündel Lies dreng kom hand til hende paa Klingshey och skulle hente hende, da lagde han sig død i sit eget hüns, och hentet nogen læge dom, hvad det vaar vrist hand icke.

Marethe Klingshey tilspurt hvad han vaarede her til, at han kunde icke nechte det, at han hafver hulpet folch, mens icke at hafve ligget død. Ellers foregaf han at Darmis Lie med Svende drænge kom efter hende paa Kundoog, at han skulle hælpe hans fader Gündel Lie, som waar svag, hvilket ochsaan scheede, at han helbredede hannem for blod werch ofver lendenne, och der til bringe mi slags veed och brændeoin, och løfvede hannem med mi slags veed udj samme vand, veedene ere diffe, birch, lind, selje, vier, haffel, abelbra, asp, mafve och rønnebra. Ellers efter flibbig examen wilde han icke videre med staan.

pag. 18.

pag. 18

Kongz: Majtz: foeget Peder Søfrensen satte udj rette och formende at bemedle Marebhe Klingshey iche alleminde hafver forbrændt sit lif, formedelst hin iche efter forige domb d: 24 marty 1683 hafver röml begge kongerigerne och förlandomene, mens end och for hendi forige frivillige bekiedelse, saa velsom nu, at lide lib baal och brand, hvor om nu endelig eschis ret. meffsige domb.

Denne sag opdagis udj beteckning indtil den 23 junij förbokommendis, til hvilchen tid de - 12 mend, saa velsom ko: Majtz: foeget och Marebhe Klingshey hafver at møde, saa velsom Gunder Lie, hans son Pasmus, dreng, och Svend Rege til samme tid at møde, och svare til hvis om demmem er beret. Saagaaas videre udinden udj sagen som ret och forpvarligt hand erachtis.

Den: 23 junij resten atter bekient med de - 12 mend udj Skafvangers Raadsbue, som redlen der seeniske = 28 may vaar til stede, nerverende edle och velvölje her langmand Bartholomæus Haagenpen udj den opdagte sag jnemmel ko: Ma: foeget monsieur Peder Søfrensen paa eene och Marebhe Klingshey paa den anden side om nerverende tilstede.

Hvor da udj rette blef gremstillet onrörte Marebhe Klingshey, saa velsom Halfoor Kraage, som liforne seeniske = 28 may adschilligt bekient, som Gunder Lie vaar vedkommende,

pag. 18

och derfor da bilholt och förelagt Gjunder Lie,
hans dreng, hans son Rasmus Lie, och Svend
Rege at möde.

pag. 19

Da præsenterit først vidj rebbe Ole och Aanen
Skivessad paa Gjunder Lies reigne, och fore-
gifver hand icke for svaghed at kand möde,
och bekender paa hans reigne saaledis:
At hun wel varar hos hammen, eftersom hand
hafde blod overh, och gaff hammen nogen
smirning, mens hand indel befant sig nogen
god der af, mens hun indset enden leste Heller
brugte nogen ord der hos, som Marette nu
selfver tilbøred.

Marette Kingshei

Gjunder Lies dreng, som hammen for ungefehr
pos = 9 aar siden biente, och da med en
anden dreng, Johannes Aanensen, som er nu
i hans Ma: Skivemilie, kendte wel Marette
Kingshei til Gjunder, hvad hun gjorde der,
ved hand icke.

Rasmus Lie möble och kunde icke fragaa is
wel at were med i baaden, da Marette blef
fört ud til Lie, mens indet om-hendes
handel at were bevist, langt mindre hende
vidj nogen brugt.

Endeligen Svend Rege möble och foregifver dette
for ungefehr = 9 aar siden at were passerit,
mens saa af hammen at were hört, och der
efter af hammen udfört, kand hand icke
fragaa, mens af nogle fassige folck, som
gich omkring at bede sit brød, af hört.

pag. 19

Blers Kong: maybz: foeged som før er melt paa
hans ma: avegne saod efter forrige i redle sellelse,
paa endelige domb.

Da efter som hans excell: her vice Stadholder
her just Rig, libførne om denne med videre af
reysende sagers beschaffenhed hafver omstrefvet,
och ald ditz forefaldende efter befalning neder
sent, hvor efter mi videre hans excell:

günslige gode bedencking forderligst er formo-
dende, forinden siunis os icke forvarligens
domb indi sagen at kand falde, saa och
formedelet tingreyser mi er forhaanden til
hans ma: och rebbens befordring schal
bekhienis, desforinden swende rigens stefninger
for lengst utsaget, som endel indi virkligheid
er bestaaende. Da ofver saadan biefald
med foigdens Peder Søfrensen's vilie paa
Ko: Ma: avegne beroer denne sag endnu til
d: 23 july forskommendis, til hvilken tid
parerne och de: 12 mænd hafver sig her paa
Raadsbue igien at indstille, saa gaais
videre efter sagens beschaffenhed, som ret-
messigt kand were.

Den: 23 july overet adder forbamblede indi
Stafvangers Raadsbue i den opdagte sag med
Marethe Klingshey, som reben seeniste = 23
junij bekhiende, mi samme = 12 mænd merverende
bilstede, samt ofvervoerendis edle och avelvribe
her langnand Bartholomæus Haagenpen,
saawel som Ko: Ma: foget Mons: Peder Søfrensen.

Marethe Klingshey

pag. 20

pag. 20

Bemelde hans Ko: Ma: foeget fremlagde hans excell:
högsadle och welbaerne herre her vice stadsrådholder
her just Høgs missive til weledle och welbr:
her commercie raaad och amptmand ofver
Hafvanger amts Daniel Knof, af denne eftersig-
gende formeld.

morel Kingsley

Weladle, welbyrdige hø^r commercie
raad och amptmand.

pag. 21.

Sæpom jeg hafver anført den meddelte
processis beschaffenhed, jmod de for holdom
der i egnen beskyldede personer af den
rigtighed, at det nødvendigt, forend det kom
til nogen execution hans Ko: Majtz: allermi-
derdanligst maaßle bereffis. Sæ hafver
jeg hæmmet det her med villet notificere,
at det, naar processerne behørlig er bleven
til ende drefven, allene med executionen schal
indeholdis, jndtil allerhøjest bemelde hans
Kongely: Majtz: allermædigste vilje och befaling
videre der om hand formennis. Vielket
hand til wedkommende ville lade forståndige,
och den anordning giøre, at fangerne
dips jmidlersid bliver huldne indi forvarlig
vardecht och gienme, och jeg forbliver meest
ald velstands ønske

Weladle welbyrdige hø^r commercie
raad och amptmands

Christiania
d = 27 junij
1684.

thienswillighe
just Høg
jæddem

pag. 21

Ellers bemelke Ko: Ma: foget saaledis begieret at
at maatte införis.

pag. 22

Broad Marethe Klingshey bor med rette at
lide, forhaabis endelig domb paa efter
recessen som hans excell: voris høygundige
her vice statholder her jost Høg j side litskilles
kunde, heldet efterdij welbemelde høysalle gode
herris ordre til welbedle och welbr: her commercie
raad och desse steds ambtmænd Daniel Knopf
daterit Christiania d^y = 27 junij 1684 meldende
med executionen indeholdis skal til hans
Kongly: Ma: allis voris allernaadigste arfve
kongis och herris aller naadigste videre befaling.

Ellers waer meroverende bemelke Marethe
Klingshey och paa nu indj rette frensikts,
som glædigst blef forholde om him videre
videte til begaafpe, da det an i at likende
gifve forinden dommen gaar hvor til him
warede, indket videre at virde, end som
lifforme af hende er skeed.

Den anden fange Halfvor Kraage och j rette
møste, som indket videre om Marethe
Klingshey hafde at foregife end som for
af hammen er bekjendt.

Da efter som Ko: Ma: foget Peder Sørensen
søger och lildaler jndolefnile Marethe Klingshey,
først formedelet him icke efter forige ofer
hende erhvervede domb, for signen och manens

pag. 22

begælpre hafver rømte begge Kongerigene och
forskendommene under högere straf, efter samme
doms videre bemeld af dsto Kongens tingsted
d.y = 24 marty 1683, formener hün sardelis derfor
hendis lif at hafve forbundt.

pag 23

End derforünden hende sigende for hendis
frivillige bekendelser paa Stavanger Raadstue
d.y = 11 janvarij och 26 dito jndværende aar, som
indj alt her tilforne, ligesom af hende er
bekiendt, infört, ydermere kand fornemmis
och erfari, fornemmelicens der udj besødaende,
hendis seenible bekendelse den = 26 janvarij,
At naar nogen vil vide, hvorledis deris
wenner lefver i fremmede land, da bringer
hün der til efterfølgende ord: Jesus sidder
i lue, hand rører i jorden got, Jesus saler
til hammen, du gaar frem i Jesu navn, och
de Guds enge i Guds ord smen.

Den efter kommer i hammen frem til form^{te}:
menniske, hvis tilstand begieris at vidis,
lige blad som det gaar i verden, dette
kand hün giøre dag och nat, naar nogen
det begierer. Denne konst bekendte hün
at hafve brugt her i byen for et aar siden
for juel, naar hün gjor det, under-
siden ligger hün, och underiden sidder hün.

Bvorfore af denne Mareshe Klingsheys
ommelke frivillige bekendelse, kand sees
och erachlis, hün ufeilbarligens, ved saadan
hendis forreninger, maas hafve med fanden
och hans anhang at omgaais, til sligt at

Marete Klingheys

pag. 23

gildbyrde. Ofverall da hafver onroile
Mareske Klingehey baade for och nu weret
beröckted for det som onl er. Hvorfore
bente: hans Ko: Ma: foget saddle ydermere iij
restle, formende och paatssed, at fort: Mareske
Klingehey for saadan kendis egen frivillige
bekiendelser at lide til baal och brand
hvor om eschis endelig och retmessig dom.

pag. 24

fridstefnde Mareske Klingehey efter tilspørgelse
hafde inddet her inmod at foregive, som
hende jmod forrige passerede kunde befri,
mens allenvile onbad efter kendis første dom
at onaa forsvaans at rømme.

Da efter sig sagens beschaffenhet, och
hendis egen frivillige bekiendelser, er nu
indt laengmanden Bartholomæi Haagensens
afvervarelse, och oned hans raadfoering, saaledes
herudinden for resten, domt och afsagt, at
bemelle Mareske Klingehey bør at strafis
med sverdet paa kendis hals, och siden
hofvedet tillige med Kroppen at basis paa
baal och brand, och kendis boeslod, efter
all lovlig schyld och gield er betalt, til
hans Ko: Ma: at were forfalden, om hellers
noget efter hende findis, saasom tiliforme for
resten er bekjent, him inddet er eynde.
Dette til virkerlighed under avoris zigneser,
actum anno die et loco ut supra.

Mareske Klingeheyx) Her er 13 segl.
T.L.

x)

Michel Gundersen Alb: eg. b.

pag. 25

Denne affagle dom, med deſt raadföringh,
confirmation, som eftter actens och processens
maade, er funderit, bekänner ieg vonderskreffän,
aff Stavanger, eftter begiering, den 13 septembr:
2°: 1684.

pag. 26

B: Haagenpen.

Vered iedj rable for den
Song: oberhofpredl in febr 2°: 1685: —

Hans Nielpönn

hander egen gudheden
id laiqualen. Denne var denne
davært, sel god men andlang, baade
hæder og hæder, sel god men andlang
hæder. Denne vonge er et drøp
med vortet øen hæder, sel god
befredelig med drøpene et hæder
hæder en hand, sel god men andlang, og
all god sel god et god et vortet
hæder et vortet hæder, em hæder
vortet et vortet hæder, hæder hæder
hæder et vortet hæder, hæder hæder et vortet
hæder et vortet hæder under vortet
hæder anno me et vortet et vortet.

Michel Gundersen Alt. egypt

Afprøvs Bog
for
A.D. 1685

Dom.

Denne dom findes
også i "Norske Domme."
T.L. 27/4. 1932.

Finner den også i
alders fogedrøverkaper, "beviser,"
1682 - 1691.
T.L. 5/11. 1932.

Stavanger

I den sag imod Marshe Klingshey er
saaledis afført af 2 marts:

Saa som den her fremstillet sørnskrifters oc
bolff mands, indi laang-mandens offiørvalse,
oc med hans raadføring afført, samt aff
hannem paa skreffien dom, er grundet, forst
paa Halfword Krogens eenlig beskyldning, som
dog i sin bekendelse er ii-stadig, oc indi
adskilligt befunden bekræftet, oc dette hans
angiffende uden ald bevislighed. Dernest
paa Marshe Klingsheys egen tilstælle, at
hun, formedelat maner oc løfning, hand,
maar begieris, bringe till vege, en ham,
hvor indi de meenisker, som ere i fremmede
lande, skal fremkomme lige bladde, som
de gaaer j verden, hinkellet hun dog her for
redden aldelis benegter oc fragaer, forrevendende,
at om hun saaledis haaffuer sagt, det da
enten aff sandelosched, ellers aff et forvirret
sind, maas ware skeed,. Ved hinkelken
benegelse :/ alle andktere forhørelser oc betenkac-
lige formanninger ii-agtet :/ hun bessandig
forbliffuer, oc alleene vedgaaer, at hun saedenne

Marshe Klingshey

signelspringer med andre middeler, som indi
æfterne findis besleffuen, haffuer bringt till
at hilpe singe folk. Saæ effterdi icke formen-
nis, at Marthe Klingshey daab oc christendom
haffuer forsvoret, hervisæs oc ikke crogen ved
voldoms konster aff hende at være bekrædiget,
kan deraare den offuer hende paa lifftet
oc till baall oc brand udsættede dom icke
bifaldis; men hændis for rett, at hun for
ommelte signelspringer, oc der ved Guds
hellige maüfns anføring, hvorfor oc dom
offuer hende till rømning for hen er ganget,
som hun icke haffuer effterlæfftet, bør først
sbyggs till kagen, siden rømme h. Kongl.
May: ^{der} riger, lande oc fyretendomme, oc hændis
beslod højstbernt h. Kongl. Mayb. være henvallen,
oc saæ frembt hun indi samme lander
maaneds dagen der effter skulde anbreffis,
da at straffis paa hændis hals.

Marthe Klingshey

Fogedregnskaber
Jæderen og Dælene

-1-

1685-90.

N: = 16

1685 - 1686 - p. 1

Ugenly bil kort - 12 rdl., or fra
varlden - 15 may och til 8 january

1685. Stiggen, Billeder - - - - -

8 january
1685.

Böibaarne, höj och weledle herrer indj-
dend höj Kongl: oberhofret, hōmegtige och til-
forbroede gūntige goede befordrer,

Morke Klingby
Hvorledes jndstefnede farargelig Kierling Marke
Klingby, med her loigmand s:z Bartholomeus
Haagenbens raadföring er dömt til döde,
indrupper original dommen, som her ned lefuerif,
och efferdij haups excell:z hōwelbaarne herre,
hgr: vice statholder forhenliget eraglet hafuer, med
executionen at jndeholdep til vidre, da paa
det erfarsk kunde, hvorledes der ned for holdep
schal, formodens wores høgimtig höj ofrighed
goede betenkning, och j: sordelkøhed, hvor
bekostningens schal lagep, som hid inddil er
medgaset, och her effter anwendes til hindes
reppning, efferdij høps hinde jndet er at fæse,
och som siden min gūntig her ambnand
15 may - 1684. 7: paa Søfjænger byeps magistrates
kiendelspe grundt; i hafuer befaller mig, hinde at
søge, fordi hin ikke sin förig dom til rømming
hafde efferlefuet, er allerede af mig til denne
tid bekostet paa hinde, som efterfolger,
nemlig;

1) avstørvert efter "Morke imleg 1685".

rdbr: - ort- pb:

Wenslig til kost - 1/2 rdbr:, er fra
nestleden - 15 may och til 8 janvarj-
1685. 34 igger, belöber ..... 17 - " "

Til kleder af ilden och linnet,
hooper, schoe och wandler,
med gæst i allis ..... 8 - " "

En bolt och jt par handknuder
med hænde ^{och en lueha} laaper, til at
feste hinde j wege och baader
med, under veigs ..... 2 - 2 - "

Morote Klinghei

För en Karl til at paa agle
hinde jmedens hin her hienme
hafuer werit indj arrest j for
34 igger, igeblig formoedet
1/2 rdbr:, er ..... 17 - " "

Sdemptet paper 2 arch til ..... 2 - "
dommen hellers til sdemptet
paper j dene proces, forbrugt
i allis ..... 1 - 2 - "

Oberhofrekuens Steffningsb: ..... 1 - " - ,
zeigel .

Kostpenge med lefuerit til
hinde paa reysen och indj
Christiania ..... 8 - " - ,

Fogedregnskaper
Jæderen og Dalene
1685 - 93.
N: = 16

- 5 -

Til den mand som maa
hinde fremfolger och
paa agher j reyse penge . . . . 12 - " - "

1685.

Om hellerps til reysen och
j andre maader vordre til vil,
kannd dene sinde her icke
opseignes forend manden fra
Christiania tilbage kommer,

Morck Klingebijl

Summen hellerps paa denne
opschrifts udgifs, bedrager
sig til
penge . . . . 67 - 2 - "

Paa dette mit kork och enfoldig fremstilling,
meget ydmigligst begierep, hørbaerne, høj och
wel edle her overhofredy herrers günsig Kiendelpe,
til Guds ere, och det inderp iudydning, hñor
til den höieste naadefulde gründ goede Gud
forlenne sin Hellig Aandy bissand, for Christj
schyld, med til døden forblifende,
min höigündig høj och:
- goede sprighedly,
inderly & och allerydmygelyst,
hørponst siemer.

Datum Stavanger
-8 january - 1685.

Peder
Sørenssøn egh:

Læst og indt rebbe werec for den Kongl: oberhof:
rest jn febr: a: 1685:
Hans Nielpöng

Fogedregnskaper
Jæderen og Dalsene
1685-90.

Lit:c

Nº = 3.

14 april 1685

Hans Kongl: mygt foyget af er Jæderens og
Dallerens ^[sic] foyderj welformenne mand 5²
Peder Sørensen, hafuer betalt til mig under-
segnde foygen Rasmussen, scharpregler j
Slaflænger penge liuge riddaller for den
signe Kielling Marie Klingstøj, som jeg med
fildde til seenste holdende høj Kongl: aber.
hofret udj Christiania, hvor af ej alle
riddler var til hinde i underholding paa
veien, og de øvrige solf riddler. for min
image, for huelche forskrefne 20
- riddler. her med tilbørligt quiteris, til
vitterlighed under mit boemerche
Datum Stavanger = 14 aprilis 1685.

R.S.

Dette forskrefne bekræftes af op underskr.

A. Michelssen
Winder egh.

S. P. Bloch.

Nº 15.

#

1686 denc
= 19 junij

Michel Gjünderson, ko: mā: forordnide soren-
schrifuer offuer jæderen och Dalene Rasmis
grude, Olle ibm, Rasmis Aande Joen ibm,
Lauridz Serimb, och Olle Hateland, adsoerne
langrektismedt iij Kleps schibred, givt widerligt
at anno 1686 denc = 19 junij, paa Høingen til
sommerthinget, aff 8de schibredet, som samme
til aff ko: mā: foyget monss: Mads Hanson
Bolmb bleff holden,

Mariæ Klinghei

No: mā: Sholder iij Staffuanger, sig: Peder
Søffrenson, ved jnd bemt: foyget, tilspurde
meruerende almue, om der fandtis nogen midell,
effter Mariæ Klinghei, efftersom hand haffuer
giort en skummelige bekostning, paa denc
process, som hand med hende haffuer haft,
hvor til samme almue aff Soelle schibred
suaride, at der fandtis inted effter hinde;
efftersom hun gich omkring, och thiget
sik brød, hvor effter Mads Hanson paa
sholderens weigne begierede thingsvindie at
meddellis, och saasom dese er hans mā: thimie
angaaende, da er dese paa slet paper, effter
begiering giffint beschrefft, des til
widerlighed, wonder vorres gigneder
zetum anno Sie et Loco ut supra

Michel
Gjünderson egh

Lit:D

N: 4

11 july 1687

Bekender jeg vonderschrefne Jacob Möglebiestad,
at Kongl: myt^e welbelroede sholder iij Stavanger
welovernemne mand Peder Sørenson, da han
var fenget ofuer jeden och dalleren, haue
bedalt mig for deng zigne Kierling Maritte
Klingsheis paa agning, imedens han sad iij
arrest anno 1684. och det wagentlig en half
rikt^e, hvilket saa j sandhed ere, det
be-krefst jeg med mit sedwanlig boemerche,
datum Stavanger d: 11 july 1687.

Mari^e Klinghei Jacob Jacobsen ~~II~~ Möglebiestad

Sedwanlig boemerche,

Saaledes j wores paahor at avesse passerit,
bekender voi underschrefne

Niels Jacobsen Maria Sommer,

eller Jacobsen Maria Sommer
doldens wagen begrave dengarnde at
meddela, om saeton det er han mit dene
engasende, da er det paa alt pape, effen
hvorum giffat beschrefft, der til
voldelighed, sonder overret nogenader
actum anno die et loca ut supra

Niels
Jacobsen

Fogdregnskaber

Jæderen og Dalerne

1685-90.

Lit: E.

N: = 5.

-1-

9de juli 1687.

Michel Gundersen Kongl: majs^{ts} forordnide
socrenschrifor ofuer jedern oc Dahlerne^{ts} deffsen
District, Claus Lauridzen, Hanno Madsen,
Søren Smid, Jacob Sandersen Abraham Pachsen
oc Knud Blüfsen, gior wirkerligt at anno=1687.
dennd = 9^{de} july varre wij forsamlede, udj
Stawangers Lingsdie redten at betinne;

Kongl: majs^{ts} Sholder her udj Stawanger oc
forige foegit ofuer jedern och Dallerne sig^t Peder
Sørensen hafde ved itzige foegit mons^t Mads
Hansen Holm, udj rebbe ladet Kalde efferschrefne
mend af Solle oc Jotans schibbreder, nemlig
Johannes Sønme, Olle, Christopher, Thorgier
ibm, Rasmus Soele, oc Olle ibm, Christen
Johan, Rasmus, Jfuer- Olle, Christopher ibm oc
Erich Hinde, efferson hanne gjores fil
mangel paa en Shrolgiunde Marie Klingsheis
bekoeding, effter specifications jndhold af
Denkammerit d: 18 juny 1687;

Da vaandt oc bekende jndenbem^{ts} 12 mend at omvise
Marie Klingshej war en fassig giunde, oc gick
om kring bøyden oc bette^{ts} sit brid oc hafde
gandske jigen middel, mens allennisse ichfan^t
nogen gammel vaadmels Kleder han gick udj
iche heller almen til hinders worderholding,
eller bekostning hafver gjort ringest erleg,

1687-93
Litter. E.
N:o 2

11 july 1687

Marie Kingshei

efferson saadant aldrigens her paa diffre steder
hafuer werrit sedwanligt nogit der till j' saa:
maader at contribuere, efferson de foregifuer
derius wedgifter i andre maader er nockson
saa sloer at j' saa fald iche nogit hos demm
kand s̄øges, oc saaledis j' sandhed at aveere som
ni ommelt er, hñor effor buntz fongit begierede
paa sholderens weigne shingeromde at med
deellis, oc saa som dette er kanns ko: mayts
shiemisse angaaende er det paa slett papier
udskele, dby till viderlighed under voris
signeder; actum anno die et loco ut supra

Michel
Gundersen eghand

Litter. B

N:o 2

11. july = 1687.

at Kong: mayt welbebroede sholder udj Stavanger,
hørigtbare s̄ø Peder Sørenson, jneden hand
avar fonget ofier Jederen och Dallerens
fongderie, opkledde dend throld Kierling Maritte
Kingshei med ildet och linnet, hoeser schoe
och vandrer, da hin til dend høi Kong: ober
hofret efter høie øfrigheds ordre schulle ned:
reigse, thi rum war gandsche nogen, det er
os underschrefne vel vitterligt, hvilket vi med
egne hender testerer, datum Stavanger d^y = 11
julij = 1687.

Mels
Jacobsson mpria

Sommer,

dato. 13 juli 1689.

Extract

ofver

Jæderens och Dallerens foigdaries
restander, fra 1674 aars jyndgangh,
och till aaredy ende anno 1684. Med
derhos regen = schab ofver alle hans
kongl: mayts: contributioner indj:
bemelde foigder for seineste aar = 1685^L

Marke Klinghei

General extract

ofver Jæderen og Dalerens foigdaries intrader
for anno 1685: som forrige foiged Peder
Sørensen nedkommer at tilskære

Credit

Afkorning i følgende
maader

	rirdaller	pl.
Bertilmeis Haagensens enche maadigste efterladt.	233:	—
bekostning paa dengt forde process over Marke Klinghei . . .	67:	48:

Extract

Anbefalinger iude forige foeged Peder
Sørensen's regentschap og mandballer
for fæderne og Dallernes foigderies
intræder pro a^o 1685:

Marte Klingshey

Allerydmygligot erklering,

gblant de 28 Documenter
tilform leffueret amptsschrifuer
Reich, er den sydende it eng-
widne som klartig beuiffes, at
denne Kierling ganske intedt
haffde til betle, och effter hand
exell: her vice stadtholder høgs
befalling til her ampmann
Daniels Knoff, er him steffut
for den høi Konge: oberhoffret paa
Aggershus a^o = 1685. Och de
effter ordre her hiemme forhæffue
domme med hinde queldt, som
jeg jæle jagten fra rigenschrifueren
Bens Nielson haffner bekommet,
hvoraff copie hermed følger N^o = 4.
Och for bekoerdning schyld, haffuer
jeg icke saget oberhoffredens dom
beschrefft, men alleme en los
copie aff affsigden som hermed
leffueres N^o = 5.

my hænd.
Peroer jlige maader paa erkleringen
och ved regentschapet och ved regentschapet
grundade tingwidne och opischrift paa bi:
kortningen n° 15: og 16: jæm om ved anteg:
welken følgende tiende copie domme n° 6: och 7:
som til colleg: sensur widere
ind stillip,

Udgiffen belangende

5:

Bekoerdningen paa den
første process med Marte
Klingshey, vil med
at testerede lingswidner,
domme og deslige religheder
forclares, som cammer-
colleg: bref af = 8: decbr: 1683:
udforlig til holder, til
cammercollig: nemere
Seecision

* Ser ut som om det er rebtit
til "rightigheder". T.L.

Togedragsskaper
Jæderen og Dalene
1685 - 90.

-3-

Mørke Klinghei

Allerrydmyglist etklering,

Nemore annotation idi
Peder Sørensen's følgde regt
1685:

Med amptmand Knoffs be:
falling in originalij aff 15
may 1684: paa hofsigende dom
n:o = 1: beuiffes at han schalls
sages etc:

{Angaende bekostningen paa
droldvindenn Mørke Klingheis
justification,

1:

Det er saa j sandhed, at jeg
haffuer maat schaffet hind
koest fra dy: 15 may och til
8 januarij 1685 hin her hienme
bad j arrest,

{Bereigner for hindes kost
ogentlig $\frac{1}{2}$ riedr som giør
idi = 34 vygger = 17 riedr,

~~m:stid~~ Personer paa etkleringen och frem:
lagde dom med amptmandens
paabegyndte Lit:A:

Herfor beuiss herued N:o 2 +
~~m:stid~~ lige paa Lit:B:

{item for kleder schoe og
strømper = 8:rdr,

2:

Scripion ejer,

Allerdygtigst atbring,

Morle Ringstedt

Deffre liende arsichler,
benifses med høesføgende
liende documender N:o = 3+

och 4+

Lige saa Lit: C och D:

Ned høesligende ringrunde
benifses, at alminen her,
jublet contribuerer til
fangers underholdning

N:o = 5+

w/ hand
Jegemaader Lit: E

Sættum Stavanger
Soldcammer = 13 juli 1687 L

Underdantigst hinner,

Peder

Sørensson egh:,

3:

Før en mand som dog varer
paa hinde i fengslet og paa
reysenn fremt og tilbage
fra oberhofssalen

= 29 riedr

4:

item for hinder kost paa
reysen og i Christiania

.... 8 riedr:

Hvorfore indet uden fengsels
egen opschrift fremblegges.

som derfor nærmere vil
forelæres og attesteres, særlig
deles om alminen indet i
saar maader effter sedvanen
deribl hafver contribueret;
Sættum Kongl magts
rentecammer den 18:juni a:
1687: -

C. Jensen [E]

Akers fogdregister 1682-91.

--

Rentekammeret.

1685.

for hanen et stede och givne folket
et bequyme, offor konstraffare
beschryfta blz. num.

Aggers foegderies

Regenskaber

- - - 1682 -- 1689 --

- - - 1690 - 91 - -

Marche Klingshøj

Halvor Reffmuisen Kroen

Slodsfogden Christen Hanpon
wedkomende.

Aggers foegderie

Anno 1685.

Credit.

Vic stattholders ordre
om fangeris antagelse
och underholding 1680.

Den ergangne Riedlings
domb over ~~anredernes~~ ¹⁶⁸² Halvor
Kroen nr 81 sampt
Oberhofretten domb over and
beskyldte holdende Marche
Klingshøj nr 83.-

Danneres paatogning wordt
hr. vice stattholders

haand forclarer at

slodsfogden schille
lade executionen sehe,
ellers special beregning,
som af konstraffare
er attestert nr 84.

Fvnde fanger fra Stavanger, nemblig
Halvor Reffmuisen Kroen och
Marche Klingshøj, er effter hr. vice
stattholders befahl indi fengsel och
forvaring antagen dend 31 janvarj
1685. Deris underholding fra same
tid och till dend 6te aprill, de
effter oberhofretten domb blefue
refeede er 65 dage, begge dagligen 8 per/

rdr = ps.

5:-40

Er kosted paa steylene at lade
giore ferdig samt mestermanden

for hanner at skyde och gevindfolchet
at Bagbruge, effer soren skrifuerens
beskrifuelse silsammen

rdz p.

24:68